

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE SURİYELİ
ÖĞRENCİLERİN YAZMADA YAŞADIKLARI ZORLUKLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yılmaz ÇELİK

KOCAELİ, 2019

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE SURİYELİ
ÖĞRENCİLERİN YAZMADA YAŞADIKLARI ZORLUKLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yılmaz ÇELİK

Dr. Öğr. Üyesi Nesrin ALTUN

KOCAELİ, 2019

T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE SURİYELİ
ÖĞRENCİLERİN YAZMADA YAŞADIKLARI ZORLUKLAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: Yılmaz ÇELİK

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 2.60.6.2019 / 18

Jüri Başkanı: : Prof. Dr. Asuman ABDO SHABAN

Jüri Üyesi: Prof. Dr. Adnan RÜŞTÜ KARABEYOĞLU

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Nesrin ALTUN

ÖN SÖZ

Zamanın ve mesafelerin sınırlarının yok olmaya başladığı 21.yüzyılda insanların birbirleriyle ilişkileri, anlaşmaları, konuşmaları, kaynaşmaları ve önyargılarının kırılması farklı kültürdeki insanların birbirini tanınmasıyla mümkün olur. Dil milletlerin geçmişten getirdiği birikimleri, gelenekleri, adetleri kısacası her şeyi geleceğe aktarmada en önemli araçtır. Toplumları, milletleri bir arada tutan topluluk olma unsurlarındandır. Mustafa Kemal Atatürk ‘Türk milleti demek, Türk dili demektir.’ diyor. Kültürel sınırlar devletlerin resmi sınırlarından çok farklıdır. İnsanlar yüzyıllarca birlikte yaşamış, gönül bağları kurulmuştur. Dil milletlerin en önemli unsurudur. Vücudun şah damarı neyse milletlerin de şah damarı dildir. Dil birliği bozulursa güven duygusu, inançsızlık gibi toplumsal sorunları beraberinde getirir. Türkçemizin de farklı milletlerle ilişkilerde güçlü bir yere sahiptir. Yunus Emre’nin dediği gibi ‘ Dil söyler, kulak dinler; kalp söyler, kainat dinler.’ Dünyanın değişen düzeni çok kültürlü yapısıyla dil öğrenimini zorunlu kılmaktadır. Türkçenin öğrenimi giderek artmaktadır. Türkiye sahip olduğu coğrafi konumu, komşuluk ilişkileri, tarihi bağları, akrabalık bağları gibi değişkenlerden dolayı Türkçeye verilen önem her dakika artmaktadır.

Komşumuz Suriye’de uzun zamandır devam eden savaştan dolayı ülkemize binlerce insan mülteci olarak gelmiştir. Bu insanların özellikle eğitim çağındaki çocukların eğitim öğretim faaliyetlerinin devamı sağlanmaya çalışılmaktadır. Ben de ‘Suriyeli Öğrencilerin Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonu Projesi’ kapsamında Hatay ilinin Reyhanlı ilçesinde Ortadoğu Geçici Eğitim Merkezinde Türkçe öğreticisi olarak görev yapmaktayım. Yedinci ve sekizinci sınıflardaki öğrencilerin yazmada ve telaffuzda yaşadıkları sorunları yaptığım gözlemlerden ve edindiğim tecrübeden yola çıkarak belirlemeye çalıştım.

İçindekiler

ÖN SÖZ	I
ÖZET	V
ABSTRACT	VI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE YÖNTEMİ	2
1.1.SORUN	2
1.2.ARAŞTIRMANIN AMACI	3
1.3.ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	4
1.4.YÖNTEM	4

İKİNCİ BÖLÜM

2.AVRUPA ORTAK ÖNERİLER ÇERÇEVESİ	5
2.1. AVRUPA ORTAK ÖNERİLER ÇERÇEVESİ ORTAK BAŞVURU METNİ NEDİR?	5
2.2. DİLLER İÇİN AVRUPA ORTAK BAŞVURU METNİNE NEDEN İHTİYAÇ DUYULMUŞTUR?	6
2.3. ORTAK BAŞVURU METNİ OLUŞTURULMASININ AMACI	6
2.4. ÇOK DİLLİLİK NEDİR?	8
2.5.DİL DÜZEYLERİNİN TANIMLAMASI	9

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.DİL NEDİR?	15
3.1.DİLİN DOĞUŞU	15

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.TÜRK DİLİNİN TARİHİ GELİŞİMİ	18
4.1.TÜRK DİLİNİN DÜNYA DİLLERİ ARASINDAKİ YERİ	20

BEŞİNCİ BÖLÜM

5.ARAPÇA	24
5.1.ARAP ALFABESİ	25
5.2.ARAP ALFABESİNİN ÖZELLİKLERİ	25
5.3.TÜRKÇE VE ARAPÇA'NIN KARŞILAŞTIRILMASI	26

ALTINCI BÖLÜM

6.YAZMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	27
6.1.GÜDÜMLÜ YAZMA	27
6.2.KONTROLLÜ YAZMA	27

6.3.YARATICI YAZMA	27
6.4.BOŞLUK DOLDURMA	27
6.5.NOT ALMA	28
6.6.ÖZET ÇIKARMA.....	28
6.7.TAHMİNDE BULUNMA.....	28
6.8.SERBEST YAZMA	28
6.9.KELİME VE KAVRAM HAVUZUNDAN SEÇEREK YAZMA	29
6.10.BİR METİNDEN HAREKETLE YENİ BİR METİN YAZMA	29
6.11.BİR METNİ KENDİ KELİMELERİ İLE YENİDEN OLUŞTURMA.....	29

YEDİNCİ BÖLÜM

7.YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE YAZMA.....	30
7.1.YAZMA NEDEN ZORDUR?	30
7.2.YAZMA	31
7.3. YAZMANIN ÖNEMİ	31
7.4. YAZMANIN ÖĞRENCİLERE KATKILARI	32

SEKİZİNCİ BÖLÜM

8.YAZMA AŞAMALARI.....	33
8.1. HAZIRLIK AŞAMASI	33
8.2. PLANLAMA	33
8.3.TASLAK METİN OLUŞTURMA.....	33
8.4. DÜZELTME VE GELİŞTİRME	34
8.5.METNİ PAYLAŞMA	34

DOKUZUNCU BÖLÜM

9. YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE YAZMA BECERİSİ	35
---	----

ONUNCU BÖLÜM

10.ÜNLÜ HARFLERİN YAZILIŞINDAKİ YANLIŞLIKLAR VE TELAFFUZ HATALARI.....	37
10.1.İ-E HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI VEYA UNUTULMASI.....	37
10.2.O-U HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI VEYA UNUTULMASI	38
10.3.Ö-Ü HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI VEYA UNUTULMASI	39
10.4.U-O SESLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI.....	39
10.5.I-İ HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI.....	40
10.6.A-E HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI.....	40
10.7.A- SESİNİN YAZILMAMASI	41
10.8. İ SESİNİN YAZILMAMASI.....	42
10.9.-I- SESİNİN YAZILMAMASI	42

ON BİRİNCİ BÖLÜM

11.EYLEM(FİİL) ÇEKİMLERİNDE ÜNLÜ HARFLERİN KARIŞTIRILMASI VEYA UNUTULMASI ...43	
ON İKİNCİ BÖLÜM	
12.TÜRKÇEDE DURUM(HAL) EKLERİNDEKİ YAZIM YANLIŞLARI.....51	
ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
13. ÜNSÜZ HARFLERİ YAZMADA VE TELAFFUZDA(SÖYLEME) YAŞADIKLARI SORUNLAR ...54	
ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
14.YAZMA VE TELAFFUZ YANLIŞLARINI DÜZELTME VE İYİLEŞTİRME ÖNERİLERİ60	
SONUÇ.....62	
KAYNAKÇA63	
EKLER64	
ÖZGEÇMİŞ.....81	

ŞEKİLLER TABLOSU

Şekil 1	64
Şekil 2	65
Şekil 3	66
Şekil 4	67
Şekil 5	68
Şekil 6	69
Şekil 7	70
Şekil 8	71
Şekil 9	72
Şekil 10	73
Şekil 11	74
Şekil 12	75
Şekil 13	76
Şekil 14	77
Şekil 15	78
Şekil 16	79
Şekil 17	80

ÖZET

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin yazma alanında yaşadıkları sıkıntılar belirlenmeye çalışılmıştır. Yabancı dil öğretiminde yazma önemli bir yere sahiptir. İnsanlar kendilerini resmi kurumlara veya karşıdaki kişiye yazılı olarak ifade etme mecburiyetinde kalır. Bu da Yazma eğitiminin önemini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin yazma eğitimi alanında yaptıkları yanlışlar bulunmaya çalışılmıştır. Alfabe farklılıklarından dolayı yapılan hatalar, yeni tanıştıkları seslerde yaptıkları yanlışlar, kelime hataları gibi sorunlar dikkate alınmıştır.

Suriyeli öğrencilerin Ana dillerinin Arapça olması, Türkçe ve Arapça arasındaki büyük farklılıklarda göz önünde bulundurulmuştur. Öğrencilerin Latin alfabesinde birbirine çok karıştırdıkları sesler tespit edilmiştir. Bu çalışmamızda yapılan yazma hataları örneklerle gösterilmiştir. A seviyesi Türkçe yazma sorunları üzerinde durulmuştur.

Bu çalışmamızda yazma sorunlarının çözümünde yapılması gerekenler, dikkat edilmesi gereken hususlar üzerinde durulmuştur.

ABSTRACT

This study is based on how Syrian students face some difficulties while they are trying to write Turkish language as a foreign language. Writing in foreign language has a particular situation. People are obliged to express themselves to the formal and informal institutions. Therefore, this indicates that writing has a significant impact. Hence, it has tried to discover the mistakes of students in Turkish writing field. Due to alphabetic differences, mistakes they made in new sounds, word mistakes are taken into consideration.

The fact that the mother tongue of Syrian students are Arabic, great differences between Turkish and Arabic are deal with in this study. Latin alphabet and its sounds are frequently mixed each other by Syrian students. Additionally, writing errors are proven with examples in this study. Turkish writing difficulties for A level are emphasized.

In this study, the issues that need to be taken into consideration in solving the writing problems and the issues to be considered are emphasized.

GİRİŞ

Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada Türkiyede eğitim gören Arap kökenli öğrencilerin Arap alfabesinden Latin alfabesine geçişteki yazma sorunları tespit edilmeye çalışılmıştır. Arap alfabesinden Latin alfabesine geçişteki sıkıntılarının yazmaya yansımaları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Yapılan bu çalışmada yöntem ve teknik olarak ise serbest yazma ve güdümlü yazma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Yazma sorunları daha çok Temel Yeterlilik seviyesi olan A1 ve A2 seviyesi üzerinde durulmuştur. Temel Yeterlilik dil seviyelerinde kullanılan sözcükler üzerindeki yazım yanlışları tespit edilmeye çalışılmıştır. Sesli ve sessiz harflerin birbirlerinin yerine karıştırılması, hangi sesler olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır.

Tezimizin bölümleri araştırmanın amacı, önemi ile başlar. Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi, dilin tanımı, Türk Dilinin tarihi gelişimi, Arapça, Yazma yöntem ve Teknikleri, Yazma Aşamaları ve öğrencilerin yazımını karıştırdıkları sesler şeklinde yapılmıştır. Sonuç olarak düzeltme ve iyileştirme önerileri ile bitirilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE YÖNTEMİ

1.1.SORUN

Türk kültürünün geniş coğrafyalarda, toplumlarda etkisi, akrabalık ilişkileri çok fazladır. Anadolu'nun çeşitli medeniyetlerle olan sınır komşuluğu kültür ve dil alışverişini etkin kılmaktadır.

Türkiye'nin Asya ve Avrupa kıtaları arasında köprü vazifesi görmesi insan yaşamına, dile, kültüre yansımaktadır. Doğu ve Batı medeniyetlerinin buluşma noktası, kaynaşma noktası olmuştur.

Türkiye'nin güney komşularından olan Suriye ile uzun bir kara sınırı vardır. Suriye'de son yıllarda yaşananlar kendi içinde önemli bir sorun haline gelmiştir. Suriye'de başlayan iç kargaşa, kaos, çatışmaya dönüşmüştür. Bu sorun daha da büyüyerek dünyada kanayan bir yara haline gelmiştir. Türkiye'de bu savaş ortamından olumsuz olarak etkilenmektedir. Komşusu Suriye ile akrabalık ilişkileri, dinsel, kültürel bağları, ticari alışverişleri önemli bir yere sahiptir.

Suriye'de yaşanan savaşlar, çatışmalar insanların göç etmelerine, yer değiştirmelerine neden olmuştur. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar çeşitli ülkelere giderek mülteci durumuna düşmüşlerdir. Türkiye'de sınırlarının dibindeki bu olaydan etkilenmiştir. Savaşın psikolojik, ekonomik, sosyolojik yönleri ülkemizi yakından etkilemiştir. Ülkemize sığınan yaklaşık 4 milyon Suriyeli insan ve bu insanların Türkiye'deki sorunları yeni kültüre, hayata, zorlu yaşam koşullarına uyum sağlamaları gerekmektedir.

Savaşların, göçlerin en çok etkilediği kişiler hiç kuşkusuz çocuklar, bebekler, kadınlar ve yaşlılardır. Savaşın çocuklar üzerindeki etkisi hayallerine, hayata bakışlarına, geleceğe umutsuz bakmalarına neden olmaktadır. Çocukluklarını yaşayamadan bir yetişkinin uğraştığı sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Çocuklar büyüklerin minyatürü değildir fakat yaşanan acılar onları olgunlaştırmıştır. Bu

yüzden çocuklar kardeşlerinin ebeveyni gibi davranabiliyorlar. Bu noktada eğitim, başlama, bir şeyler başarabilme duygusunu ortaya çıkarmaktadır.

Türk Eğitim sisteminin amacının önemi bu noktada ortaya çıkmaktadır. Bu çocukları tekrar yaşama sınırsız bağlama hayal kurmayı öğretme noktasında eğitim öğretim planlanmaktadır. Eğitim- öğretim beraberinde dil sorununu çözmeyi amaçlayarak Türkçenin sorunsuz öğretimi hedeflenmektedir. Eğitim- öğretim sayesinde çocuklarda başarı, mutluluk, toplumsal hayata karşı uyum kolaylaşmaktadır.

Türkçe ve Arapça arasındaki gramer farklılığı, Türkçenin sondan eklemeli bir dil olması, alfabe farklılığı gibi etkenler yazma sorunlarının ana nedenidir. Özveriyle bu sorunların üstesinden gelinmektedir.

Suriyeli öğrencilerin Geçici Eğitim Merkezlerinde eğitim faaliyetlerine devam edilmektedir. Bu öğrencilerin Türkçe öğrenmeleri hayati öneme sahiptir. Türkçe eğitim alan bu öğrenciler dört temel dil becerisinde bazı zorluklar yaşamaktadırlar. Özellikle yazma alanında oluşan sorunlar büyük çabalar ile düzeltilmektedir. Öğrencilerin yazma alanındaki yanlışlarını bu tez çalışmamızda belirlemeye çalıştık. Ayrıca yazma sorunlarını en düşük seviyeye indirme yollarından da bahsedildi. Temel dil becerilerinden yazmanın önemi üzerinde duruldu. Yazmadaki bazı sorunlar şunlardır: Sessiz harflerin karıştırılması, sesli harflerin bazılarının unutulması, sesli harflerin birbirlerinin yerine kullanılması.

1.2.ARAŞTIRMANIN AMACI

Yaptığım bu çalışmanın en temel amacı Arap kökenli Suriyeli öğrencilerin Türkçe yazma eğitiminde yaşadıkları sorunları belirlemektir. Yapılan yazma yanlışlarının neler olduğunu, hangi harflerin, sözcüklerin birbirine karıştırıldığını tespit etmeye çalıştım. Zorunlu bir göç nedeniyle Suriye'den ülkemize gelen insanlar farklı şekillerde günlük hayatın içine girmişlerdir. Eğitim alanında da Milli eğitim bakanlığı bu öğrencilere kayıtsız kalmamış eğitimlerinin devamı için çeşitli projelerle bu insanları eğitim hayatının içinde tutmaktadır. Bu öğrencilere Türkçe

öğretiminde dört temel dil becerisi kazandırılmaya çalışılmaktadır. Yazma becerisi ve yazmada yaşanan zorluklar dikkat çekici seviyededir. Bu zorlukların çözümü ve yanlışların nasıl düzeltilebileceği konusunda tavsiyelerde bulunulmuştur.

1.3.ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Yaptığımız çalışmamızın amacı Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenen Suriyeli öğrencilerin yazmada yaşadıkları, karşılaştıkları sorunları belirlemek, belirlemeye çalıştığımız sorunlara çözüm önerileri bulmaktır. Öğrencilerin çoğunda yazma sorunları belirgin olarak öne çıkmaktadır.

Çözüm önerileri ile Türkçe öğretmenlerine Yabancı Dil Olarak Türkçe öğretiminde yazma sorunlarını, yanlışlarını en düşük seviyeye indirmek amaçlanmaktadır. Bu çalışmamız Türkçe öğretmenlerine yazma konusunda rehber olmasını sağlamak, yazma çalışmasında bilinçli olmalarını sağlamaya yardımcı olmaktadır.

1.4.YÖNTEM

Yazma tekniklerinden öğrencilerin kendilerinin belirlediği konuda duygu ve düşüncelerini anlattıkları serbest yazma, öğrencilere belirlenen bir konuda yazmaları duygularını, becerilerini geliştirmeye yardım eden güdüleyici yazma, eksik cümleleri tamamlama teknikleri kullanılmıştır. Bu yazma teknikleri 7. ve 8. Sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmıştır.

Öğrencilerin yazılı çalışmalarında ortaya çıkan, görülen yazma yanlışları, harf yanlışları, harf eksiklikleri, noktalama yanlışları, büyük ve küçük harflerin karıştırılması, yanlış kullanılması gibi etkenler bu tez çalışmamızın temel yapısını oluşturmaktadır. Türkçe öğretilen Suriyeli öğrenciler üzerinde uygulanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

2.AVRUPA ORTAK ÖNERİLER ÇERÇEVESİ

2.1. AVRUPA ORTAK ÖNERİLER ÇERÇEVESİ ORTAK BAŞVURU METNİ NEDİR?

Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi, tüm Avrupa ülkelerinde öğrenilecek dillere yönelik öğretim programlarının, program talimatları, sınav, ders ve çalışma kitaplarının vs. hazırlanması için bir temel oluşturmaktadır (AOÖÇ, 2013: 1). Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesini oluşturken farklı dillerden ve çeşitli dil eğitimi alanlarından uzmanlar bir araya getirilmiştir. Hazırlanırken dil uzmanlarına, eğitimcilere, sınav sunuculara, öğretmenlere vs. böyle bir kılavuzu yazabilmek için gereken materyaller verilmiştir.

Ortak Başvuru Metni; ders programları, dil kursları, kurs saatleri, sınavlar, ders ve çalışma kitapları, öğretmen kitapları, dil ölçütleri, öğretmen eğitiminin nasıl olması gerektiği kapsamaktadır. Her ülke kendi dilini yabancılara doğru bir şekilde öğretmek için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesini uygun görmüştür.(AOÖÇ, 2013: 1)

Ortak Başvuru Metni, Avrupa dillerinin öğretilmesi ve öğrenilmesiyle çok dilliliğin gelişmesine standart bir yapı ve katkı sağlamaktadır.(Karababa, 2002: 117)

Ortak Avrupa Başvuru Metni, yabancı dil öğrenen öğrencilere, ne öğrenmeleri gerektiği, yabancı dilde sağlam bir şekilde iletişim kurabilmek için hangi kelimeleri öğrenmeleri gerektiği ve hangi becerileri geliştirmeleri gerektiği konusunda kolaylık ve anlamlı bir yol göstermektedir.

2.2. DİLLER İÇİN AVRUPA ORTAK BAŞVURU METNİNE NEDEN İHTİYAÇ DUYULMUŞTUR?

İsviçre Hükümetinin öncülüğünde Kasım 1991’de Rüşchlikon’da düzenlenen devletlerarası sempozyumda “Avrupa’da Dil Öğreniminde Şeffaflık ve Tutarlılık: Hedefler, Değerlendirme, Belgelendirme” konusunda şu kararları almıştır:

1. Üye ülkelerde daha fazla hareketlilik, kimlik ve kültürel çeşitliliğe saygı beraberinde daha etkili uluslararası iletişim, bilgiye daha kolay erişim, daha yoğun kişisel etkileşim, gelişmiş iş ilişkileri ve daha derin ortak anlayış amaçları doğrultusunda dil öğrenme ve öğretiminin yoğunlaştırılması önemlidir.
2. Bu amaçlara ulaşmak için dil öğreniminin, okul öncesi dönemden yetişkinliğe kadar eğitim sistemiyle sağlanması ve geliştirilmesi gereken, yaşam boyu sürecek bir eğitim sürecidir.
3. Her düzeyde dil öğrenimine yol gösterecek diller için Avrupa ortak başvuru metni aşağıdaki amaçlarla geliştirilmek istenmektedir:
 - a) Farklı ülkelerdeki eğitim kurumları arasında işbirliğini arttırmak,
 - b) Dil yeteneklerinde ortak bir temel oluşturmak,
 - c) Öğrenen, öğretmen, program geliştiriciler, sınav kurulları ve eğitim müdürlüklerine bu kurumları oluşturmakta ve çabalarını koordine etmekte yardımcı olmak.

Birey bağlamında çok dillilik, çok kültürlülük bağlamında görülmektedir. Dil, sadece kültürün önemli bir özelliği değil, aynı zamanda kültürel kanıtlara ulaşmanın da yoludur. Kısaca kişinin kültürel yeteneğinde çeşitli kültürel özellikler (ulusal, yerel, sosyal) ayrı ayrı değil, karşılaştırılmış, etkileşmiş, zenginleşmiş, bütünleşmiş çok dillilik yeteneği bileşenini oluşturur ve bu bileşen de diğer bileşenlerle etkileşim içindedir. (AOÖÇ, 2013: 1)

2.3. ORTAK BAŞVURU METNİ OLUŞTURULMASININ AMACI

Avrupa Diller İçin Ortak Başvuru Metni, öğrenilecek bir dil için gereksinim duyulan ders ve çalışma kitapları, materyaller, sınavlar sağlamak için

oluşturulmuştur. Dil öğrenenlere bir dilde neleri öğrenmeleri, iletişimi nasıl kurmaları, o dildeki hangi bilgileri almaları gerektiğini göstermektedir.

Genel Önlemler:

1. Bütün halk kesimlerinin, diğer üye devletlerin ya da kendi ülkelerindeki diğer dil gruplarının dillerini öğrenmek ve bildirişim gereksinimlerini karşılayabilmek için, söz konusu dillerde gereken dil becerilerini edinebilmelerini, etkili araç ve olanakları kullanabilmelerini sağlamak.

1.1 Başka bir ülkedeki günlük yaşamın üstesinden gelebilmek ve kendi ülkesindeki yabancılara günlük yaşamlarında yardımcı olabilmek.

1.2 Başka dil konuşan genç ve yetişkinlerle görüş ve düşünce alışverişinde bulunabilmek ve kendi düşünce ve duygularını dile getirebilmek.

1.3 Diğer ülkelerdeki bireylerin yaşam tarzlarını, düşünce yapılarını ve kültür miraslarını daha iyi ve derinlemesine anlayabilmeyi sağlamak.

2. Öğretmen ve dil öğrenenlerin tüm basamaklardaki çalışmalarını geliştirmek, teşvik etmek ve her durumda dil öğrenim sisteminin (Avrupa Konseyinin dil programı çerçevesinde adım adım geliştirildiği gibi) oluşturulmasıyla ilgili ilkeleri uygulamalarını desteklemek.

2.1 Dil öğretim ve öğrenimini öğrenenlerin gereksinim, güdüleme, eğilim ve öğrenme olanaklarına göre uyarlanması.

2.2 Uygun ve gerçekçi öğrenim hedeflerinin mümkün olduğunca kesin olarak tanımlanması.

2.3 Uygun yöntem ve materyallerin geliştirilmesi.

2.4 Öğrenim programlarının değerlendirilmesine yönelik uygun yöntem ve araçların geliştirilmesi.

3. Farklı sınıfların ve öğrenci türlerinin gereksinimlerine en uygun dil Yeterliliği edinimini sağlamak amacıyla, bir eğitim sisteminin tüm eğitim düzeylerinde yöntem ve materyallerin kullanılmasını sağlamak, araştırma ve geliştirme girişimlerini teşvik etmek (AOÖÇ, 2013: 13).

2.4. ÇOK DİLLİLİK NEDİR?

Son yıllarda Avrupa Konseyinin dil öğrenme yaklaşımında birey bağlamında çok dillilik büyük ölçüde önem kazanmıştır. ‘Birey bağlamında’ çok dillilik, bir dizi dilin bilinmesi ya da bir toplumda aynı anda farklı dillerin kullanılması anlamına gelen ‘sosyal bağlamda’ çok dillilikten farklıdır. Sosyal bağlamda çok dillilik okul ya da eğitim kurumlarında öğrenciye sunulacak yabancı dil bilgisinin çeşitlendirilmesi, öğrencinin birden fazla yabancı dil bilmeye yönlendirilmesiyle, ya da uluslararası iletişimde İngilizcenin baskın rolünün sınırlandırılması yoluyla kazanılabilir. Buna karşın birey bağlamında çok dillilik, yerel dil dışındaki toplumların dillerine kadar - okulda veya doğrudan deneyimle de kazanılabilir- (kültürel bir bağlamda) genişlemektedir. Birey, bu dilleri ayrı zihinsel bölümlerde tutmaz, ancak bu dillerin karşılıklı iletişim ve etkileşim içinde olmasını sağlayacak bir iletişim yeteneğine sahiptir. Birey, farklı durumlarda bir konuşmacıyla etkili iletişim kurabilmek için sahip olduğu yeteneğin farklı özelliklerini kullanabilecek esnekliğe sahiptir. Örneğin; konuşucular, kendilerini bir dilde ifade edebilmek ya da karşısındakini anlayabilmek için bir dilden ya da bir lehçeden diğerine atlayabilir; ya da kişi uluslararası alanda ortak birikimindeki sözcükleri hatırlayarak birden fazla dili yazılı hatta sözlü bir metin oluşturmak için farklı biçimlerde kullanabilir. Bu bilgiye az da olsa sahip olan kişiler, ortak bir dil kullanabilirler. Bu aracının olmadığı durumlarda bireyler bütün dilsel ve dil ötesi (mimik, jest, yüz ifadesi) özelliklerini ortaya koyup gerektiğinde dil kullanımını basite indirger.

Bu açıdan, dil eğitiminin amacı değişmektedir. Artık, bir, iki hatta üç dili birbirinden bağımsız biçimde, bir ‘anadil konuşucusunu model alarak öğrenmek

yerine, bütün dilsel yetenekleri kapsayan bir dilsel birikim geliştirmek amaç edinilmiştir. Bu durum şüphesiz eğitim kurumlarında öğretilen dillerin çeşitlendirilmesini ve öğrencilere çok dillilik yeteneğini geliştirme olanağı verilmesi gereğini de getirmiştir. Bundan başka, dil öğrenmenin yaşam boyu devam eden bir etkinlik olduğunun bilincine vararak bireyin okul dışında da yeni dil deneyimleri karşısında güdüleme, beceri ve zđvenini geliştirmek büyük önem taşımaktadır. Eğitim otoritelerinin, sınav kurullarının ve öğretmenlerin sorumlulukları belli bir zamanda, belli bir dilde, belli yetenek düzeyinin kazanılmasıyla sınırlandırılmaz.

Bu değişikliğin tüm içeriğin uygulanması üzerinde çalışılmalı ve çalışmalar hayata geçirilmelidir.

Avrupa Konseyi Dil Programındaki son gelişmeler, birey bağlamında çok dilliliğin yaygınlaştırılması için dil ğretim kurumlarında yer alan tüm ğreticilerce kullanılacak araçlar geliştirme gereksinimi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Avrupa Dil Dosyası, dil öğrenme ve kltrlerasası deneyimin farklı çeşitlerinin kaydedilip resm olarak tanınacağı bir biçim(format) sunmaktadır. Bu amaçla diller için Avrupa ortak başvuru metni sadece belli bir dilde genel dil yetenek ltleri sunmaz, bunun yanı sıra öğrenenlerin ihtiyaç, özellik ve kökenlerine göre odaklanabileceği farklı hedefleri ve kullanımları sağlayacak yetenekleri yaratır.

2.5.DİL DÜZEYLERİNİN TANIMLAMASI

Yabancı dil eğitiminde kaç düzey olması gerektiği, belirlenen düzeylerin nasıl tanımlaması gerektiği ve hedef dilde yeterlilik konusunda bir uzlaşma olduğu söylenebilir. Yabancı dili öğrenmek için öğrencilerin altı basamaktan geçmesi gerekmektedir. Diğer yabancı dillerde olduğu gibi yabancı dil olarak Türkçe ğretiminde de düzeyler vardır. Dil düzeyleri her dilde eşit ve geçerlidir.

Bu altı basamağa baktığımızda, dil öğrenimi temel, orta ve st düzeylerinden ibarettir: Temel düzey – A1, A2; Orta düzey – B1, B2; st düzey – C1, C2.

Ortak bir öneri noktaları düzeninin oluşturulması, kendi düzey ve modül sistemini düzenleyen ve tanımlayan, çeşitli geleneklere dayanan diğer eğitim

sektörlerinin çalışmalarını hiçbir şekilde kısıtlamaz. Böylece, ortak öneri noktaları düzenine ilişkin somut ifadelerin, yani tanımlayıcıların nasıl ifade edildiği, üye ülkelerin ve bu bağlamda uzmanlık kazanmış kurumların da deneyimlerini zamanla söz konusu tanımlayıcılara yansıtacakları için, daha ayrıntıları bir şekilde değiştirilebileceğini göz önüne almalıyız.(AOÖÇ, 2013: 30)

2.5.1. Yetkin Dil Kullanımı

C2

Öğrenciler, okudukları ve duydukları her şeyi anlayabilir. Çok çeşitli yazılı ve sözlü metinlerden ve kaynaklardan anladığı bilgileri özetleyebilir; açıklamaları anlamlı ve bağlantılı bir anlatımla dile getirebilir. Yabancı bir dili çok akıcı kullanarak kendini bir anda ifade edebilir.

C1

Çeşitli ve uzun metinleri ve diyalogları anlayabilir. Sık sık kullanılan kelimeleri düşünmeden söyleyerek kendini o anda akıcı bir dille ifade edebilir. Dili, eğitim ve öğretimde, iş ve turist yaşamında, akıcı ve etkileyici bir şekilde kullanabilir.

2.5.2. Bağımsız Dil Kullanımı

B2

Somut ve soyut kelimeleri içeren metinleri kavrayabilir ve anlayabilir; kendi eğitim alanındaki tartışmaları da kavrayabilir. Öğrenmekte olduğu yabancı dili akıcı bir şekilde kullanırken kendini anında ifade edebilir; hedef dili ana dili olarak konuşanlarla çok az çaba göstererek anlaşabilir.

B1

Ana dilli konuşmacı anlaşılır bir dille konuşursa anlayabilir. Okul, boş zaman etkinlikleri, iş, gezi, hobiler vb. söz konusu olduğunda, ana dili konuşmacının ana hatlarını kavrayabilir. Hedef dilin konuşulduğu ülkeye yolculuk yaparsa karşılaştığı çoğu zorlukları çözebilir. Kendini basit cümleleri kullanarak bağlantılı ve anlamlı olarak ifade edebilir.

Gördüğü ve yaşadığı olaylardan bahsedebilir; beklenti, hayal, hobi, iş, amaç ve hedeflerini anlatabilir.

2.5.3. A Düzeyi - Temel Dil Kullanımı

A2

Çok sık kullanılan sözcükleri ve anlatımları (bir kişi veya aileyle ilgili bilgileri, iş, alışveriş, seyahat, hobi vs.) anlayabilir. Öğrencilerin bildiği ve alıştığı konularda, basit cümleleri kullanarak kendini ifade edebilir. Eğitimi, çevresi, geçmişi ve kendisi ile ilgili diğer şeyleri basit bir dille anlatabilir.

A1

Çok sık kullanılan günlük ifadeleri, basit kelimeler ve cümleleri kavrayıp kullanabilir. Kendini tanıtabilir, başkalarını tanıştıırabilir. Karmaşık olmayan sorulara basit cümlelerle cevap verebilir. Kendi hakkındaki nerede okuduğu, nereden geldiği, nerede oturduğu ve buna benzer soruları yanıtlayabilir. Ana dilli kişiler yavaş ve anlaşılır bir biçimde konuşursa onlarla anlaşabilir.

Günlük hayatta çok sık kullanılan kalıp ifadeler yardımıyla ve basit cümleleri kurarak, temel ihtiyaçlarını karşılayabilir. Hem kendini hem de başkasını tanıtabilir. Karşısındaki kişi onunla çok yavaş ve anlaşır bir biçimde konuşursa, çok zorluk çekmeden iletişim kurabilir.

2.5.4 A1 Düzeyinde yazma becerisi ve kazanımlar

1. Nerede oturduğu, yaptığı meslek, okuduğu okul ve hobileri ile ilgili bir form doldurabilir.

Kazanım: Kendini tanıtır. (adı, soyadı, doğum tarihi, milliyeti, yaşı, mesleği, öğrenim durumu, hobiler vb.) Ailesi ile ilgili temel bilgileri verir.

2. Yılbaşı, noel, paskayla, bayram, doğum günü tebriği gibi kısa tebrik mesajları ve kartları yazabilir.

Kazanım: Kutlama yapılan özel günlerin adlarını bilir ve onları kullanır. Dilek ve temenni ile ilgili temel kalıpları kullanır. Kutlama mesajlarını yazar.

3. Bulunduğu yeri ve buluşma yerini belirten bir not yazabilir.

Kazanım: Bulunduğu yeri ve buluşma yerini betimleyen bir not yazar.

4. Yaptığı iş, oturduğu yer, yaşadığı ülkeye ilişkin basit cümleler yazabilir.

Kazanım: Temel kişisel bilgileri, durumları, duyguları anlatan basit bir paragraf yazar.

Bir okul/iş/tatil gününde yaptığı etkinlikleri anlatan basit bir paragraf yazar.

2.5.5 A2 DÜZEYİNDE YAZMA BECERİSİ VE KAZANIMLAR

1. Basit ve uzun olmayan notlar, kartlar ve anımsatmalar yazabilir. Bir kişiye, bir şeye teşekkür etmek için çok basit cümleleri kullanarak not ya da mektup yazabilir.

Kazanım: Rica, dilekçe, duyuru, bildirim, istek ile ilgili kısa ve basit cümleleri kullanarak mesaj, not ve kartlar yazabilir.

2. Bir faaliyeti, etkinliği ve olayı (ne zaman, nerede ve kimin olduğunu belirterek) basit cümlelerle anlatabilir.

Kazanım: Bir olayın veya etkinliğin nerede, ne zaman olduğunu basit cümlelerle betimleyen metinler yazar.

3. Günlük hayat (okul, iş, aile, hobi) ile ilgili basit cümleler kullanarak kısa metinler yazabilir.

Kazanım: Temel kişisel bilgileri, durumları, duyguları anlatan basit metinler yazar. Bir okul/iş/tatil gününde yaptığı etkinlikleri anlatan basit metinler yazar. Boş zaman etkinliklerini, hobilerini anlatan basit cümleleri kullanarak kısa metinler yazar.

4. Yaptığı iş / mesleği, aldığı eğitim, okuduğu okul ve özgeçmişı ile ilgili bir formu doldurabilir.

Kazanım: Kendisiyle ilgili özel bilgileri içeren bir form doldurabilir.

5. Okulu, ailesi, hobileri, işine dair bilgileri bir mektupta anlatıp basit cümle ve ifade kalıplarını kullanarak kendini tanıtabilir.

Kazanım: Kişisel bilgileri ile duygularını, hafta içinde ve hafta sonunda yaptıklarını anlatan bir mektup yazar. Hobilerinden ve boş zamanlarında yaptığı etkinliklerden söz eden bir mektup yazar. Mektupla ilgili temel kavramları bilir.

6. “ve”, “çünkü”, “ya da“, gibi kelimelerle bağlanmış basit cümleler yazabilir.

Kazanım: Neden-sonuç, amaç-sonuç, açıklama anlamları içeren cümlelerden oluşmuş kısa metinler yazar.

7. Olayların kronolojik sırasını gösteren “ilk önce”, “sonra”, “daha sonra”, “sonradan” gibi sözcükleri kullanabilir.

Kazanım: Olayların kronolojik sırasını gösteren sözcük ve yapıları kullanarak kısa metinleri yazar. (AOÖÇ, 2. Baskı, 2013)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.DİL NEDİR?

Dil en kısa tanımıyla sosyal bir varlık olan insanın birbiriyle anlaşma aracıdır. Muharrem Ergin'e göre 'Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta; kendi kanunları içinde yaşayan ve gelişen canlı bir varlık; milleti birleştiren, koruyan ve onun ortak malı olan sosyal bir müessese; seslerden örünmüş muazzam bir yapı; temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar ve sözleşmeler sistemidir.' Ergin (1998)s No:3

Mehmet Kaplan'a göre ' Dil, tıpkı ev gibi bir milletin duygu, düşünce ve hayatının barınağı, korunağıdır... Dilin bütünü milletin evidir. Bin bir odalı bir ev! buna şehir, ülke demek daha doğru olur. Milletler dillerini tıpkı medeniyetleri gibi korurlar.'Kaplan, (1982),s No: 177-178

3.1.DİLİN DOĞUŞU

Dilbilimle, dil konusuyla ilgili olalım olmayalım, hemen hepimiz zaman zaman kendi kendimize 'Acaba dil nasıl doğmuştur, dünyada en eski dil hangisidir? ' diye sormuşuzdur.

Çok eskiden beri, pek çok kimsenin zihnini kurcalayan ve günümüze gelinceye kadar birçok araştırmacının üzerinde çaba harcadığı dilin doğuşu sorununun değişik yönleri, aydınlatılması gereken noktaları vardır:

- Acaba konuşan ilk insan ne zaman yaşamıştır; insan dilinin tarihi nereye kadar götürülebilir?
- İlk konuşmalar ne biçimde gerçekleşmiş, anlaşma nasıl bir dille sağlanmıştır?
- Diller tek bir kaynaktan mı, yoksa başka başka kaynaklardan mı türemiştir?... gibi.

Birbiriyle yakından ilgili bu sorunların, bugün de kesinlikle aydınlatılabildiğini söyleyecek durumda değiliz. Dilin doğuşunu aydınlatmaya çalışan çeşitli varsayım ve görüşlere burada kısaca değinmek istiyoruz:

3.1.1. Yansımaları Temel Alan Görüş

Hangi dili ele alırsak alalım, doğadaki sesleri yansıtmaya, taklit etmeye yönelen öğelere rastlarız. Bu öğeler insan ve ses bağırımlarıyla kükreme, havlama gibi hayvan seslerini yansıttıkları gibi, ses çıkaran her türlü varlığın seslerini vermeye de yönelirler. Türkçemizdeki miyavlamak, havlamak, böğürmek, kükremek, gıdıklamak, melemek... gibi hayvan seslerini gösteren eylemlere eğilsek bunların temelde belli seslerin taklidine dayandığı, sonradan dilin belli kalıplarına dökülerek eylemleştğini görürüz. Üflemek, hohlamak, horlamak, inlemek gibi insan seslerini gösteren eylemlerde de durum aynıdır.

3.1.2. Ünlemleri Temel Alan Görüş

Kimi bilginler de dilin doğuşunu ünlemlere dayatmış, insanların çeşitli olaylar karşısında ruh ve bedenle ilgili duygularının etkisiyle çıkardıkları ünlemlerin sonradan sözcüklere dönüştüğünü, çeşitli kavramları karşıladığını ileri sürmüşlerdir. Tıpkı yansıma sözcükler gibi, ünlemlerin de her dilin sözvarlığında yerleşmeleri olağandır. Örneğin dilimizdeki oflamak, inlemek gibi eylemleri bu türden sayabiliriz. Ancak bu öğelerin sayısının çok az olması, dilin doğuşunu bunlara bağlanmanın da yerinde olmadığına tanıktır.

3.1.3. İş Kuramı

Yine XIX. Yüzyılın sonlarında kimi bilginler, dilin doğuşunda ortak çalışma, birlikte iş yapmanın etkili olduğu görüşünü benimsemişlerdir. Bunlardan örneğin L.

NOIRE, insanda düşünce ve konuşma yeteneğini uyandıran genel etkenin ortak çalışma olduğunu ileri sürüyor, yapılan ilk işlerin kazmak olduğunu, ilk insan seslerinin bununla ilgili bulunduğunu varsayıyordu.

Bizce, insanların toplu halde iş görürken, yapılan işi kolaylaştırmak üzere birtakım ritmik sesler çıkardıkları bir gerçektir(örn. ağır bir kütüğü ya da boruyu bir yere çekerken, ağır bir aracı iterken çıkarılan hay-hop! gibi sesler). İlkel kavimlerde iş yaparken ritmik seslerin çıkarıldığı, basit şarkıların söylendiği de görülen bir olaydır. Ancak iş yapılırken çıkan sesler gibi, bu seslerin de dilin kaynağını oluşturduğunu kabul etmek kolay değildir. Herhangi bir iş yaparken çıkan sesin neye ait olduğu da (örneğin taş çıkarken çıkan ses taşa mı, çekice mi ait olacak, hangisinin adı sayılacaktır?) düşünülmesi gereken bir noktadır.

Dilin kökeni konusunda daha birçok varsayımlar, görüşler vardır. Bunlar arasında, dille müziğin aynı kaynaktan çıktığını ileri sürenlere, sözcüklerin sesleriyle anlamları arasında ilişki bulunduğu görüşünü benimseyenlere de rastlanır.(Doğan(2007), s: 94-97)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.TÜRK DİLİNİN TARİHİ GELİŞİMİ

Türk dilinin kökeni ile ilgili iki önemli görüş vardır. Bunlardan birincisi, Türk dilinin ‘Altay Dil Ailesine’ mensup olduğunu ve ‘Ana Altayca’ denilen bir ana dilden türediğini savunan görüştür. Bu görüşe göre Altay dilleri şunlardır: Ana Altayca: Türkçe, Mogolca, Tunguzca, Mançuca, Nanayca, Japonca, Korece, Aynuca.

İkinci görüş ise Türkçenin ‘Ana Hun Dili’ adı verilen bir ana dilden doğduğunu savunan görüştür. Bu görüşe göre, Türk dilleri kendi başına bir aile oluştururlar. Doğup geliştikleri Ana Hun Dili, milattan önceki yıllarda üç lehçeye ayrılmıştır. Bu lehçelerden, Batı Hun Lehçesi bugünkü Çuvaşçayı, Kuzey Hun Lehçesi Yakutçayı, Doğu hun lehçesi de Türk- Tatar dillerini yani diğer Türk lehçelerini doğurmuştur. Bugün en fazla kabul gören görüş Türkçenin Altay dil ailesine mensup olduğu görüştür. Altay dilleri teorisinin kurucusu Ramsted’dir. Bu teoriyi destekleyenler şunlardır: Gombocz, Pentti Aalto, Nicholas Poppe gibi isimlerdir.

Altay dil teorisini reddederek Altay dilleri arasındaki benzerlik ve yakınlığın karşılıklı ödünçlemeden kaynaklandığını savunan araştırmacılar şunlardır: Grönbeck, Benzing, Doerfer, Clauson

Ana Altayca, En Eski Türkçe ve İlk Türkçe, Türk dilinin metinlerle takip edilemeyen dönemleridir. Türkçenin bu dönemleri hakkında kesin bilgiler vermek çok zordur. Ana Altayca’nın Türk-Çuvaş dil birliğinin mevcut olduğu dönem olarak tahmin edilmektedir. Eski Türkçeden itibaren Türk dilinin tarihi gelişimi metinlerle takip edilebilmektedir. Ahmet Caferoğlu bu dönemleri şöyle tarihlendirmektedir:

Eski Türkçe(6-9 yy.)

Orta Türkçe (9-15yy.)

Yeni Türkçe(16.yüzyıldan günümüze)

Modern veya Çağdaş Türkçe ise günümüzdeki Türkçe.

Türk dili 7.-8. Yüzyıllardan başlayarak 13. Yüzyıla kadar uzanan dönemde tek yazı dili halinde yaşamıştır. 7-13. Yüzyılları kapsayan ve tek yazı dili halinde devam eden Türkçenin ilk dönemi kendi içinde Göktürkçe ve Uygurca olarak iki döneme ayrılır. 12-13. Yüzyıllardan itibaren Kuzeydoğu Türkçesi ve Batı Türkçesi olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bu durumun nedeni Türkistan'daki Türklerin kuzeybatı ve güneybatıya gitmeleri ile yeni kültür merkezlerinin oluşması, İslamiyet'in kabulü ve Türkçenin kendi iç yapısındaki doğal değişikliklerdir. Kuzeydoğu Türkçesi 15. Yüzyılda Kuzey(Kıpçak) ve Doğu(Çağatay Türkçesi) olarak ikiye ayrılmıştır. Oğuz Türkçesine dayanan Batı Türkçesi ise ilk yazılı eserlerini 13. Yüzyılda vermiştir. Batı Türkçesinin ilk dönemi, 13-15. Yüzyılın sonu arasındaki dönemi kapsayan Eski Anadolu Türkçesi/Eski Türkiye Türkçesidir. 16. yüzyıldan 20.yüzyılın başındaki döneme kadarki döneme Osmanlı Türkçesi; 20. yüzyılın başlarından itibaren günümüzde yaşayan dile de Türkiye Türkçesi denir. Batı Türkçesi 17-18. yüzyıllardan itibaren kendi içinde farklılaşarak iki ayrı yazı dili haline gelmiştir. Bunlardan doğuda olana Azerbaycan, Batıda olana Osmanlı veya Türkiye Türkçesi adı verilmektedir. Birçok araştırmacı Türk dilinin tarihi gelişimini şöyle tasnif etmektedir:

Altay Dönemi

En Eski Türkçe Dönemi

İlk Türkçe Dönemi

Eski Türkçe Dönemi

Orta Türkçe Dönemi

Yeni Türkçe Dönemi

Modern/Çağdaş Türkçe Dönemi

Ahmet Bican Ercilasun, Türk Dili Tarihi adlı eserinde Türk dilinin tarihi gelişimini, İlk Türkçe, Ana Türkçe, Eski Türkçe, Batı Türkçesi, Kuzey Doğu Türkçesi şeklinde tasnif etmiştir. Ercilasun'a göre Türk dilinden ilk ayrılan Çuvaşça'dır. Çuvaşça İlk Türkçe Döneminde Türk dilinden ayrılmıştır.

4.1.TÜRK DİLİNİN DÜNYA DİLLERİ ARASINDAKİ YERİ

4.1.1. ALTAY DİLLERİ TEORİSİ

Altay dilleri teorisi Türk Moğol Tunguz Kore ve Japon dillerinin ortak bir kökten çıktığını ve bunların akraba olduğunu kabul eden teorinin adıdır. Başlangıçta sadece Türk Moğol Tunguz dillerinin akrabalığı üzerinde durulurken 20. Yüzyılın ortalarında ve ikinci yarısında Korece ve Japonca da bunlara katılmıştır. Teoriye göre bu diller ortak bir ata dilden iniyordu. Ortak ata dil farazi bir dildi ve tabiatıyla bir adı yoktu. Akrabalık teorisine inananlar bu farazi dile Altay dili (Altayca) adını verdiler. Altay dilinden zaman içinde ayrılarak bağımsız diller haline gelen akraba diller topluluğuna da Altay dilleri ailesi adı verildi. Karşılaştırmalı Altay dilleri bilim alanına Altayistik bu bilim alanıyla uğraşanlara da Altayist denildi. Altay dilleri teorisinin başlangıcı 18. yüzyılın otuzlu yıllarına dek gider. Teori henüz modern bir bilim disiplini haline gelmeden önceki ilk çalışmalarda Altay dilleri Ural dilleriyle (Fin Macar Samoyed) ve hatta birçok farklı dille birlikte ele alınmış fakat 19. yüzyılın sonlarından itibaren genellikle Altay dilleriyle sınırlandırılmıştır.

Ural-Altay dillerine ilk dikkat çeken İsveçli subay Johann Philipp Tabbert (von Strahlenberg) olmuştur. Poltava savaşında Ruslara esir düşen Güney Sibiryada Daniel Messerschmidtin yanında araştırma ile görevlendirilen Strahlenberg Köktürk harfli Yenisey yazıtlarının bulunuşunda ve bilim dünyasına tanıtılışında da ilk önemli isimdi. Esaret hayatı bitip İsveçe döndükten sonra 1730da ünlü kitabı Das Nord und Östliche Teil von Europa und Asia yı neşretti. Bu eserde 32 dilden ve lehçeden 35 kelimenin karşılıklı bir listesi bulunmaktadır. Liste tanrı gök ana gibi kelimelerden ve sayılardan oluşuyordu. Strahlenberg Tatar adını verdiği bu 32 dil ve lehçeyi altı gruba ayırdı:

1. Fin-Uygur (Ugor yerine kullanılmıştır.): Macar Fin Vogul Çeremis Permyak Votyak Ostyak.
2. Türk-Tatar: Tatar Yakut Çuvaş.
3. Samoyed
4. Moğol-Mançu: Kalmuk Mançur Tangut.
5. Tunguz: Tungus Kamasin Arin Koryak Kuril.

6. Karadenizle Hazar Denizi arasındaki halklar. (Caferoğlu 1958: 10).

Bugünkü sınıflandırmalara göre birçok hataları olan bu şema şüphesiz konuya ilk dikkat çeken araştırma olarak tarihi bir değere sahiptir.

Macar bilgini Gyarmathi araştırmalarını Ural diline hasreder ve 1799daki eseriyle Fin-Ugor (Ural) dillerinin ilişkilerini tesbit eder. 19. yüzyılın ilk yarısında araştırmalarını sürdüren

Danimarkalı bilgin Rasmus Rask söz konusu dillerin sahasını çok genişletir. İskit Dilleri adını verdiği gruba Strahlenberg'in karşılaştırdığı dillere ek olarak Ari öncesi İspanya ve Galya Paleozyatik Kuzey Kafkasya Grönland ve bazı Kuzey Afrika dillerini de katar. Grubu geniş tutanlardan biri de Max Müller'dir. O da Siyam Güney Hindistan ve Tibet dillerini Ural-Altay dilleri arasına katarak Turanidiller terimini kullanır (Caferoğlu (1958)s no: 11-12).

1838de Estonyalı bilgin F. Wiedemann Ural -Altay dillerini Hint –Avrupa dillerinden ayıran özellikleri 14 madde halinde tesbit etti. Über die früheren Sitz der dertschudischen Völker und ihre Sprachvervandschaft mit den Völkern Mittelhochasiens (1838) adlı eserinde Çud halkları terimini kullanan Wiedemannın 14 maddesi şunlardır:

1. Ses uyumu bütün Ural-Altay dillerinde müşterek bir esastır.
2. Bu dillerde gramatik cinsiyet yoktur.
3. Artikeller bulunmaz.
4. Tasrif eklerle yapılır.
5. İsimlerin çekiminde mülkiyet eki kullanılır.
6. Fiil şekilleri zengindir.
7. Hint-Avrupa dillerindeki prepozisyon yerine postpozisyon kullanılır.
8. Sıfatlar isimlerden önce gelir.
9. Sayı sözlerinden sonra çokluk eki kullanılmaz.
10. Mukayese ablativ (-den hali) ile yapılır.
11. Yardımcı fiil olarak habere (malik olmak) yerine esse (olmak imek) kullanılır.
12. Ural-Altay dillerinin birçoğunda menfihareket için hususifiil vardır.
13. Soru eki mevcuttur.
14. Bağlar yerine fiil şekilleri kullanılır (Temir 2002: 5-6).

Altay dilleri çalışmaları Alman bilgini W. Schott ile disipline girdi ve ilk ses denklikleri kurulmaya başlandı. Schott Versuch über tatarischen Sprachen (Berlin

1836) adlı eserinde Tatar dilleri terimini kullandı ve Türkçe znin Çuvaşça r sesine Türkçe şnin de Çuvaşça / sesine denk geldiğini buldu. Fin bilgini Gustaf John Ramstedt 1903te yayımladığı Über die Konjugation des Khalkha-mongolischen adlı çalışmada aynı denkliklerin Türkçe ile Moğolca arasında da olduğunu ortaya koydu (Tuna 2002: 47).Ramstedtten önce 19. yüzyılın ortalarında Fin bilgini Matias Aleksanteri Castren Über die Personalsuffixe in den altaischen Sprachen (1850) adlı doktora tezinde Fin Türk Moğol ve Tunguz dillerinde zamirlerin ve şahıs eklerinin benzerliğini gösterdi. Altay dilleri terimi Castrenle bilim dünyasına yerleşti fakat bu terimi o bugünkü Ural-Altay dilleri anlamında kullanıyordu (Eren 1998: 127). Matias Castren bu çalışmasıyla Ural -Altay teorisinin esas kurucusu sayılmıştır (Temir 2002: 4).Öte yandan 19. yüzyılın ilk yarısında Alman bilgini Klaproth Siebold ve 19.yüzyılın ortalarında W. Schott J. Hoffman Japonca'yı da Ural-Altay grubu içinde ele aldılar (Caferoğlu 1958: 13).Matias Castren 1952de henüz 39 yaşında iken ölmüştü. Eserleri ölümünden sonra yayımlandı. 1862de yayımlanan Kleinere Schriften adlı eserinde Ural -Altay dilleriyle ilgili görüşleri ortaya konmuştur (Eren 1998: 127). O Ural -Altay dillerini Altay terimi altında beşe ayırmıştı:

1. Fin -Ugor
2. Samoyed
3. Türk -Tatar
4. Moğol
5. Tunguzca ve şiveleri

Görüldüğü gibi bu sınıflandırma modern sınıflandırmanın aşağı yukarı ilk taslağıdır. Bugünkünden farkı Ural ve Altay dillerini ayırmamasıdır. Aslında Castren akrabalığa şüpheliyle bakmış Fin Samoyed ve Türk dilleri arasındaki benzerliklere daha çok dikkat çekmişti (Caferoğlu 1958: 16)

Türk dili bugün edebiyat ve bilim dili olarak kabul edilen birçok dünya dilinden daha eskidir ve daha eski yazılı metinlere sahiptir. Türkçenin içinde bulunduğu Ural-Altay dil ailesinde Türkçeden daha eski yazılı metne sahip başka bir dil bulunmamaktadır. Latin ve Yunan dilleri dışında Avrupa'da Türkçeden daha eski yazılı metne sahip bir dil bulunmamaktadır ve buda bize Türk dilinin yaşını ortaya çıkarması açısından önemlidir ve dikkatleri üzerine çekmektedir. Türk dilinin ilk

yazılı metinleri olarak kabul gören Orhun(Göktürk) yazıtlarında kullanılan kelime ve kavramlar, sanatlı sözcükler, anlatım özellikleri ve dil(üslup) Türkçenin en önemli yönlerinden birini dil bilimsel açıdan oturtmuş ve yıllarca işlenmiş olduğunu ortaya koyar. Türk dilinde eserler ortaya konulurken taş, demir, altın, bakır, tunç, seramik, pişirilmiş toprak, kap kacak, ağaç, kağıt, deri gibi çok değişik eşyalar ve araçlar kullanılmıştır. Türkçe en başta Göktürk(Orhon), Uygur, Arap, Latin, Kiril alfabeleri olmak üzere birden fazla alfabe ile yazıya geçirilmiştir.

Yeryüzünde konuşulan dil sayısı 3000-3500 arasında olduğu tahmin edilmektedir. Akraba diller tarihi kesin bilinmeyen çok eski zamanlarda bir ana dilden ayrılarak ve zaman geçtikçe bağımsız birer dile dönüşen ve ortak özellikleri bulunan dillere denir. Bu akraba dillerin oluşturduğu topluluğa dil ailesi denir. Dil ailesine giren diller arasında ses(fonetik), yapı(morfoloji), cümle bilgisi(sentaks), sözlük(leksikoloji) bakımlarından ortak özelliklerinin olması gerekir. Türkçe yapısına göre eklemeli diller grubunda yer alır. Eklemeli dillerde yeni kelimeler ve terimler türetmek oldukça kolaydır. Türkçenin zengin bir ek sistemi vardır. Türkçe bilim adamları tarafından matematik formülüne benzetilmiştir.

Dünyanın en zengin dillerinden biridir Türkçe. Bu kadar güçlü olmasında tarihinin çok eskilere dayanmış olması gelir. Türkçenin tarihi binlerde yıl öncesine dayanır. Türkçenin yaşı meselesinde yapılan son çalışmalardan biri de Osman Nedim Tuna'ya aittir. Tuna Sümerce ile Türkçe arasında 168 kelimenin ortak olduğunu tespit etmiştir. Sümerce mae Türkçe men, Sümerce Zae Türkçe sen, Sümerce Dingir(tanrı) Türkçe Tengri(tanrı) gibi örnekleri tespit etmiştir. Ortak kelimeler iki dil arasında iki türlü ilişkinin olduğunun kanıtı olabilir. 1) köken birliği. 2) alış verişi. Günümüzden 5500 yıl önce Türkçenin var olduğunu göstermesi ve böylece 'yaşayan diller arasında en eski yazılı' verilere sahip dilin Türkçe olduğu kanıtlamasıdır. Bu veriler sayesinde 'Türklerin en az M.Ö. 3500'lerde Türkiye'nin Doğu bölgesinde bulunduğu' da tespit edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5.ARAPÇA

Hami-Sami Dil Ailesinin Sami koluna mensup bir dildir. Arap devletlerinin resmi dilidir. Bazı devletlerde Arapça'nın lehçeleri kullanılır. Arapça 7. yüzyıldan itibaren İslamiyet'in etkisiyle çok geniş coğrafyalara yayılmıştır. Başka dilleri etkilemiş ve etkilenmiştir. Arapçadan birçok dile kelime geçmiştir. Türkçede tarihi gelişimi içinde belirli dönemler Arapçadan etkilenmiştir. Mısır, Kuzey Afrika bölgelerinde baskın dil haline gelmiştir. Bazı lehçeler Arapçadan o kadar uzaklaşmıştır ki Güney Arapça adıyla ayrı bir dil olarak ele alınmaya başlanmıştır. Arapçanın Lehçeleri: Mısır Arapçası, Sami(Suriye, Lübnan, Filistin, Ürdün) Arapçası, Irak Arapçası, Körfez Arapçası, Hicaz Arapçası, Necd Arapçası, Yemen Arapçasıdır.

Arapça aşağıdaki ülkelerde tek resmi dildir ya da resmi dillerden biridir. Suudi Arabistan, Kuveyt, Libya, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn, Cezayir, Fas, Filistin, Irak, Katar, Mısır, Suriye, Tunus, Ürdün, Yemen. Dünyada yaklaşık 250 milyon insanın ana dili Arapçadır. Birleşmiş Milletler Örgütü 1974'te Arapçayı altıncı resmi dil kabul etmiştir.

Arapça birçok dünya dilini etkilediği gibi dilin Türkçe üzerindeki etkisi çok büyüktür. Türk dilinde Arapça kökenli çok fazla sözcük bulunmaktadır. Ancak dil bilgisi yapılarındaki büyük farklardan dolayı pek çok Arapça kökenli sözcük Türkçe dil bilgisi kurallarına uyum sağlamıştır. Arapça kökenli kelimeler Türkçede anlam kaymasına uğramıştır. Kelimelerin anlamlarında büyük değişim olmuştur.

5.1.ARAP ALFABESİ

Arap Alfabeti 28(yirmi sekiz) harften oluşur. Bu alfabenin MS. 2. ve 4. yüzyıllar arasında Nebati yazısından geliştiği bilinmektedir. Günümüze ulaşmış olan en eski yazı örnekleri MS. 6. yüzyıla aittir. Alfabe sağdan sola doğru yazılır. Bunlardan 22 adeti Sami alfabetinin değişikliğe uğramış olan sesleri, 6 adeti ise Arapça 'ya özgü seslerden oluşur. Alfabe Türklerin İslam dinini kabul etmesinden sonra çok geniş bir coğrafyaya yayılmıştır. Bu 10. yüzyıldan sonra meydana gelmiştir. Alfabe 28 harften oluşmasına rağmen, Türklerin kullandığı alfabe 31-36 arası harften meydana gelir. Bu alfabe lehçelerde, kitaplarda, kitabelerde yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Bu alfabe ile yazılıp günümüze ulaşmış birçok eser bulunur. Arap yazısı sağdan sola doğru yazılır. Arap harflerinin yazılışları kelimenin başında, ortasında ve sonunda bulunmalarına göre değişiklikler gösterir. Arapça dışındaki dillerde farklı sesler için alfabenin temel şekilleri üzerinde küçük değişiklikler yapılmıştır. Arapçada bulunmayan sesler için yeni harfler kullanılmıştır. Örneğin Türkçe ve Farsçadaki 'ç' sesi Arap alfabetinde olmadığı için Türkler ve İranlılar kendi alfabelerine چ (cim/c) harfinin nokta sayısını üçe çıkararak چ (çim/ç) şeklini verdiler. Başka bir örnekte (be) ب sesinin altına üç nokta konularak ب (pe) harfi oluşturulmuştur.

5.2.ARAP ALFABESİNİN ÖZELLİKLERİ

- Toplam 28 harften oluşur.
- Alfabe sağdan sola doğru yazılır.
- Noktalama işaretlerinde kurallar bulunmamaktadır.
- Bazı harfler kendinden sonraki harfler ile birleşmez.
- Arap alfabetinde ünlü harfler çok değildir.
- Bazı harflerin uzun kullanımları vardır.
- Harfler Hareke adı verilen işaretlerle seslendirilir.
- Alfabede üç tane sesli harf vardır.
- Harfler kelimelerin başında, ortasında ve sonunda farklı şekillerde yazılır.

5.3.TÜRKÇE VE ARAPÇA'NIN KARŞILAŞTIRILMASI

Arapça, çekimli dil grubundan olması hemen hemen her alanda Türkçe gramerle uyumsuzluk gösterir. Aynı şekilde Türkçe de bükümlü dil ailesinden olmasından dolayı cümle kuruluşundan öğelerin dizilişine hatta isim ve sıfat tamlamalarına kadar Arapça ile zıt bir yapıdadır. Bundan dolayı Arapça öğrenen Türklerin iki dil arasındaki belirgin farkları bilmeleri, dil öğretiminde bu hususları göz önünde bulundurmaları önemlidir. Dilbilim disiplinlerinden karşıtsal çözümleme ise diller arasındaki zıt yönleri konu edinir. Karşıtsal çözümleme dillerin sadece zıtlıklarını inceleyen bilim dalıdır. Diller arasındaki temel ayrılıkların tespiti bu bilim dalının araştırma konularındandır. Dolayısıyla bu çalışma, Arapça ile Türkçe arasında mevcut zıtlıkları kısaca tespit etmeye kaynaklık edecektir. Karşılaştırmalarda karşıtsal çözümleme disiplinleri göz önünde bulundurulacaktır. Dillerde benzerlikler bulunmakla birlikte dil öğretiminde farklılıklar daha önemli hale gelmektedir. Çünkü çağdaş yabancı dil öğretimi, ana dil ile hedef dil arasındaki benzeşen ve benzeşmeyen özelliklerin karşılaştırmalı olarak öğretiminin öğrenimi daha kolay ve verimli hâle getirdiğini kabul eder.

ALTINCI BÖLÜM

6.YAZMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

6.1.GÜDÜMLÜ YAZMA

Amaç: Belirlenen bir konuda ilgili duygu ve düşünceleri etkili bir biçimde ifade edebilmektir. Uygulama: Belirlenen bir konu ile ilgili beyin fırtınası yapılır, daha sonra isteyenler konu ile ilgili düşünce ve duygularını yazılı olarak ifade eder.

6.2.KONTROLLÜ YAZMA

Amaç: Yazarken cümle kalıplarını ve cümle yapılarını doğru kullanabilme becerisi kazandırmaktır. Uygulama: Okunulan ya da dinlenen metin türü değiştirilerek yeniden yazılır; karışık paragraflardan ya da karışık cümlelerden metin oluşturulur. Sorular yazılarak soruların cevaplarından yeni bir metin oluşturulur.

6.3.YARATICI YAZMA

Amaç: Yaratıcılığı ve yazma becerisini geliştirmektir. Uygulama: Belirlenen konu ile ilgili olarak öğrenci kendisinde çağrışan kelime ve kavramları listeler. Daha sonra bu kelime ve kavramları kullanarak istediği türde bir metin yazar.

6.4.BOŞLUK DOLDURMA

Amaç: Metni doğru anlama ve anlatabilme becerisi kazandırmaktır. Uygulama: Metni özetleyen ve ana hatlarını ifade eden cümleler içerisinde boşluklar

olacak şekilde hazırlanır. Boşlukların olduğu çalışma kağıdı dinleyenlere verilir ve dinleyiciler metin okunurken bu boşlukları doldururlar.

6.5.NOT ALMA

Amaç: Dinleme ya da okumayı etkin hale getirerek bilgilerin kalıcılığını sağlamaktır. Uygulama: Sesli okuma yapılıyorsa okuyucu ön bilgi verir ve dinleme esnasında dinleyen kişi önemli gördüğü notları alır.

6.6.ÖZET ÇIKARMA

Amaç: Metnin ana noktalarını sözlü ve yazılı olarak ifade etmektedir. Uygulama: Önceden hazırlanan soruların cevabı metin okunurken bulunur. Bulunan bu önemli noktalar özgün cümlelerle not alınacak metnin ana hatlarını özetleyici bir paragraf oluşturulur.

6.7.TAHMİNDE BULUNMA

Amaç: Düşünce, hayal ve duygu dünyasını zenginleştirmektir. Uygulama: Okunan metnin öncesi, sonrası ile ilgili tahminlerde bulunulur. Öğrenci kahramanların hayatları ile ilgili, metinde olmayan yönleri ile ilgili tahminlerde bulunur.

6.8.SERBEST YAZMA

Amaç: Herhangi bir hazırlık yapmadan yazma becerisi kazandırmaktır. Uygulama: Öğrenci kendi belirlediği ya da öğretmen tarafından belirlenen bir

konuda türü, kahramanları, mekanı vb. öğeleri kendi belirleyerek duygu ve düşüncelerini yazılı olarak ifade eder.

6.9.KELİME VE KAVRAM HAVUZUNDAN SEÇEREK YAZMA

Amaç: kelime hazinesini zenginleştirmek ve geliştirmektir. Uygulama: Yazma çalışması yapılacak konu ile ilgili bir kavram havuzu oluşturulur. Öğrenci yazısını yazarken bu havuzdan uygun kelime ve kavramları seçerek yazısında kullanılır.

6.10.BİR METİNDEN HAREKETLE YENİ BİR METİN YAZMA

Amaç: Öğrencinin ilgi duyduğu türü belirlemektir. Uygulama: Herhangi bir metin okunur ya da dinletilir. Daha sonra öğrencilerden dinlediği metni istediği türde kendi duygu ve düşüncelerini de katarak yeniden yazması istenir.

6.11.BİR METNİ KENDİ KELİMELERİ İLE YENİDEN OLUŞTURMA

Amaç: ifade biçimi ve üslup olarak özgünlük kazanmaktır. Uygulama: Bir metin okunur ya da dinlenir. Daha sonra okunan ya da dinlenen metinde yer alan olay ya da düşünceye dayalı özgün bir metin yazılır. (<https://www.dersturkce.net>)

YEDİNCİ BÖLÜM

7.YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE YAZMA

Dört temel dil becerisinden biri olan yazma Türkçe öğreticilerinin ve Türkçe öğrencilerinin en çok zorlandığı becerilerden biridir. Öğrencileri ölçme ve değerlendirmeye tabi tutmak için ilk başta yazma becerisi sonra konuşma becerisi gelmektedir. Ölçme ve değerlendirmede yazmanın yeri daha önemlidir. İnsanlar düşündüklerini sözlü olarak ifade eder ve yazılı olarak karşıdakine sunar. Cümleler, paragraflar, metinler yoluyla bunu gerçekleştirir.

7.1.YAZMA NEDEN ZORDUR?

Arap kökenli öğrenciler yazma becerisini konuşma becerisine göre daha zor olduğunu ifade ediyorlar. Belki de bunun temel nedeni yazma becerisine konuşma becerisi kadar önem verilmemesidir. Arap kökenli öğrenciler de yazma konusunda çok zorlanmaktadırlar. Yeni bir alfabeye karşılaşım bunu öğrenmeleri, Türkçe dil bilgisinin farklı oluşu, Türkçe kelime yapısı, cümle yapısı, noktalama işaretleri, ünlü harflerin sık kullanımı, büyük ünlü uyumu, küçük ünlü uyumu, ses düşmeleri, ünsüz yumuşaması, ünlü daralması gibi ilk defa karşılaştıkları kuralları tam anlamıyla kavrayamamış olmalarından dolayıdır. Yazma becerisinin kazanılması uzun bir süreç isteyen zor bir işlemdir. Öğrencilerin yazma becerisi arttıkça öğrenci güdülenmesi, motivasyonu olumlu yönde ilerleyecektir. Türkçe öğreticilerinin gerekli önemi gösterip yazma becerisine daha fazla zaman ayırmaları ve bunun farkında olmaları gerekmektedir.

7.2.YAZMA

Zihnimizdeki olayların, düşüncelerin, duyguların, hislerin belli kurallar çerçevesinde harf dediğimiz sembollerle anlatılmasıdır. Zihnimizdeki bilgilerin yazılı bir şekilde ifade edilmesidir. İnsanların iletişim kurmalarında yazma becerisi önemli bir yere sahiptir. Yazma insanların günlük hayatta çok sık karşılaştıkları alandır. Okuma gibi yazmanın da ayrı bir önemi vardır. Yazma becerisi okuma becerisiyle doğrudan ilişkilidir. Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri sürekli okumalarına, yazmalarına, yazdıklarını kontrol edip nerede yanlış yaptıklarını anlamalarına ve düzeltmelerine bağlıdır. Türkçe öğrenen yabancı öğrencilere bol bol yazma çalışması yaptırılarak bu beceri kazandırılır.

7.3. YAZMANIN ÖNEMİ

İnsanlar düşüncelerini, anlatmak istediklerini kısacası kendilerini karşıdaki kişilere yazılı olarak ifade edebilirler. Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisi okuma ve konuşma becerisi kadar önemsenmemektedir. Yazma becerileri bireyin zihnindeki bilgileri gözden geçirme, inceleme, sorgulama, ilişkilendirme, kontrol etme olanağı sağlar. İnsanın düşünce yapısını düzenlemesini sağlar. Yazma, bilgilerin gözden geçirilerek sıralanmasını sağlar. Yazma çalışmasında birçok işlemin peş peşe yapılması sağlanır. Yazma, çok sayıda becerinin gelişmesine katkı sağlar. Öğrencilerin bilgilerini düzeltme, düşünme ufuklarını genişletme, dili kullanma, bilgilerini artırmaya yardımcı olur. Öğrencilerin düşüncelerini karşı tarafa aktarma, bilgileri somutlaştırmaya yarayan bir süreçtir. Vygotsky ve J. Foucambert 'Yazı, üst düzeyde düşünme aracıdır. Yazı, düşünme üzerine düşünmedir.' şeklinde tanımlamışlardır.

7.4. YAZMANIN ÖĞRENCİLERE KATKILARI

- Yazma, zihinsel süreçlerin harekete geçirilmesini, düşüncelerin düzenlenmesini, cümlelere aktarılmasını ve böylece iletişim kurulmasını kolaylaştırır.
- Yazma, düşüncelerin kağıt üzerine dökülmesini sağlamaktadır. Kağıt üzerine dökülen düşünceler daha kolay incelenmekte, karşılaştırılmakta, genişletilmekte, yeniden düzenlenmekte ve sistemli hale getirilmektedir. Bu düzenleme işlemi öğrencinin hem düşüncelerini hem de zihin yapısını düzenlemesini getirmektedir.
- Yazma, düşünceleri sorgulama, gözden geçirme, tartışma, yeniden anlamlandırmayı ve yazılı tartışmayı kolaylaştırır.
- Yazma, düşünmeyi geliştirmekte, çalışmalarda ve öğrenme sürecinde zihnin merkeze alınmasını sağlamaktadır.
- Yazma, düşünceleri inceleme, karşılaştırma, sorgulama işlemlerine yardım etmekte ve düşünceler hakkında düşünmenin kapısını açmaktadır. Böylece çok yönlü düşünme biçiminin geliştirilmesini sağlamaktadır.
- Yazma, birçok duyguya dokunmayı getirmektedir. Duyu organıyla alınan anlamlar öğrenciyi etkilemekte ve öğrenci duygularını yazarak ifade etmektedir.
- Öğrencilerin gözdedikleri, dinledikleri ve okuduklarını yazmaları daha iyi anlamalarını getirmektedir.(Güneş,(2013)s no: 157-158)

SEKİZİNCİ BÖLÜM

8.YAZMA AŞAMALARI

8.1. HAZIRLIK AŞAMASI

Yazma sürecinin ilk ve en önemli aşamasıdır. Başarılı bir yazı iyi bir hazırlık süreci ile başlar. Yazılacak metnin konusu, hedef kitlesi, amacı, türü belirlenir. Konunun sınırları çizilir. Metnin yapısı belirlenir. Metindeki düşünce, bilgi ve olaylar belirlenir. Metnin içeriği tasarlanır. Konu hakkında ön bilgiler harekete geçirilir. Hazırlık aşaması iyi planlanmalıdır.

8.2. PLANLAMA

Belirlenen metnin ana düşüncesi netleştirilir. Konunun hangi ana fikir etrafında şekilleneceği netleşir. Bu ana düşünce etrafındaki olaylar gelişir. Metnin merkezini ana düşünce oluşturur. Yardımcı düşünceler de önemlidir. Yardımcı düşünceler planlama aşamasında belirlenir. Ayrıca düşünceyi geliştirme yolları belirlenir.

8.3.TASLAK METİN OLUŞTURMA

Yazma sürecinin üçüncü aşamasını oluşturur. Önceki aşamalarda belirlenen planlara uygun şekilde taslak metin yazılır ve bu taslak metin ana düşünce, yardımcı düşünce göz önüne alınarak yazılır. Metnin zenginleştirilmesi ve anlamının kolaylaştırılması için farklı cümle yapılarının kullanılması gerekir.

8.4. DÜZELTME VE GELİŞTİRME

Taslak metin dil, üslup, yazım, noktalama, sayfa düzeni açısından gözden geçirilip düzeltilir. Yazma sürecinin önemli bir aşamasını oluşturur. Yazıdaki anlatım bozuklukları giderilir. Yazım yanlışlıkları giderilir. Sayfa düzeni, noktalama eksiklikleri giderilir. Metin yayınlanmaya hazır hale getirilir.

8.5.METNİ PAYLAŞMA

Hazırlık süreçleri tamamlanan metin arkadaş, aile, yakın çevre, öğretmenlerle paylaşılır. Yazı hakkındaki olumlu ve olumsuz değerlendirmeler alınır. Yazma sürecinin son aşamasını oluşturur.

DOKUZUNCU BÖLÜM

9. YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE YAZMA BECERİSİ

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitimini geliştirebilmek için bazı odak noktaları göz önünde bulundurmak gerekir. Bunlar:

- Yabancı dilde yazma eğitimi verebilmek için hitap edilen hedef kitlenin özellikleri (yaş, ana dili ve kültür yapısı vb.) göz önünde bulundurulmalıdır; çünkü Arabistanlı ile Pakistanlı bir bireyin dil özellikleri farklıdır.

- Rehberlik eden kişi hedef kitleyi tanımalı ve olumsuz aktarımların önüne geçmelidir.

- Bireylerin ana dilinin cümle yapısı göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin, İngilizcede söz dizimi özne+yüklem+nesne şeklindeyken; Türkçede bu yapı özne+nesne+yüklem şeklindedir.

- Yabancı dilde yazma eğitimi için sürekli ve planlı çalışmalar yapılmalıdır.

- Yabancı dilde yazma eğitimi veren kişi yazmanın her aşamasında kişiye rehberlik etmelidir.

- Yabancı dilde yazma çalışmaları, farklı metin türlerinde çeşitli anlatım yollarından yararlanılarak öğretilir. Anlatım yolları seviyelere göre şu şekildedir: Başlangıç seviyesinde olan bir kişi betimlemelerin ilk aşamasındadır, fikirlerini düzenlemede ve genişletmede eksiklikler bulunur. İleri seviyede bulunanlar, başlangıç seviyesindeki öğrencilerden daha rahat bir biçimde betimlemeyi kullanabilirler. Son olarak, üst seviyedekiler açıklama ve tartışma yollarını da kullanabilirler (Way, Joiner&Seaman, 2000: 172).

Yazma eğitimi, dil öğrenme ve öğretme becerilerinde önemli bir yer tutmaktadır. Yabancı öğrencilerin dil eğitiminde eksikliklerinin somut bir biçimde belirlenip, onlara doğru dönüt verilmesi açısından dikkat edilmesi gereken bir konudur. Çakır'a (2010: 167) göre, yazma becerisinin şu hedeflerin elde edilmesine,

- Öğrenme sürecini kontrol etmeye,
- Öğrencilerin seviyelerini belirlemeye,

- Öğretilen yapıların veya kelimelerin pekiştirilmesine,
- Dil yanlışlarının görülmesine,
- Noktalama işaretlerinin öğretilmesine,
- Diğer becerilerin daha iyi öğrenilmesine,
- Öğrencilerin dil yetilerinin gelişmesine,
- Öğrencilerin yaratıcı düşüncelerine,
- Öğrenilen konuların kısa dönem bellekten uzun dönemli belleğe aktarılmasına,
- Öğrencilerin yetilerini (competence) performansa dönüştürmelerine, yardımcı olduğu söylenebilir.

ONUNCU BÖLÜM

10.ÜNLÜ HARFLERİN YAZILIŞINDAKİ YANLIŞLIKLAR VE TELAFFUZ HATALARI

Türkçe ünlü harfleri kullanan zengin(a, e, ı, i, u, ü, o, ö) bir dil yapısına sahiptir. Bazı kelimelerin dışında iki ünsüz harf yan yana gelmez. Suriyeli öğrencilerin alfabesi olan Arap alfabesinde ise Türkçedeki kadar ünsüz harf yoktur. Arap alfabesinde ö, ü, ı, sesleri yoktur. Bu da öğrencilerin Türkçe yazımında sesleri atlamaları, yokmuş gibi düşünmeleri ve unutmalarından kaynaklı yazım yanlışlarına neden olmaktadır.

10.1.İ-E HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI VEYA UNUTULMASI

Arap kökenli öğrenciler geçmiş bilgileri ve İngilizcenin etkisi ile Türkçede -e- ünlüsünün yazılışında ve söylenişinde büyük zorluklar yaşamaktadırlar. Bu ünlü harflerin karıştırılması daha çok ikinci ve daha sonraki hecelerde -i- sesinin olduğu kelimeler karıştırılır. Şu örneklerde bu yanlışları görmek mümkündür:

İ-E ile yapılan yazma yanlışları	Lemon < Limon Okula get< Okula git Buraya gil< Buraya gel Sivmek< sevmek Diniz< Deniz Kalemi gitir< Kalemi getir. Hemşere< Hemşire Resimce< Resimci beraz< biraz yeyor< yiyor bendi< bende seveyorum< seviyorum. Surye< Suriye
----------------------------------	--

	kişe< kişi besekletle< bisikletle basketbol< basketbol binim< benim kardışim<kardeşim besiklet< bisiklet
--	---

10.2.O-U HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI VEYA UNUTULMASI

Bu iki ses söylenişte daha çok karıştırılır. Yazmada ise seyrek görölen bir durumdur. Öğrenciler sesleri anlamada zorlandıklarından yanlışlar yapmaktadırlar.

Örneklele inceleyelim:

O-U seslerindeki yanlışlar	Oğoz Hocam< Oğuz Hocam Ozun çocuk< uzun çocuk dukuz< dokuz borun< burun koő uçtu< kuş uçtu. Sen okomamıősin< sen okumamıősin dökyzncü< dokuzuncu otubus< otobüs fotbul< futbol uyun< oyun ęuk< çok sunra< sonra dundurma< dondurma
----------------------------	--

10.3.Ö-Ü HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI VEYA UNUTULMASI

Arap kökenli öğrencilerin en çok zorlandıkları seslerden biridir. Bu iki ünlü harf Arapçada olmadığı için öğrencilerin bu sesli harfleri kullanmaları çok zor olmaktadır ve öğrenciler bu harflerde zorlanmaktadırlar. İki ünlü sesi birbirlerinin yerine kullandıkları görülmektedir.

Aşağıdaki örneklerle inceleyelim:

Ö-Ü seslerinin karıştırılması	Özümü çok yerim< Üzümü çok yerim Güzüm ağrıyor< gözüm ağrıyor. Suriye'den güç ettik< Suriye'den göç ettik. Sana çok gölüyorum< sana çok gülüyorum. Bugün gönlerden salı< bugün günlerden Salı. tişürt< tişört kürebe< körebe güzünü< gözünü dürt< dört
-------------------------------	--

10.4.U-O SESLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI

Öğrencilerin düşündüklerini yazıya geçirirken iki sesi karıştırdıkları görülmektedir. Seslerin kalın ünlü harflerle beraber kullanılması yazılışta bazı yanlışların yapılmasına sebep olduğu görülmektedir.

Örneklerle inceleyelim:

U-A Sesleri	İstanbul'a< İstanbul'a oynuyacağız< oynayacağız. lukanta< lokanta mohammed< Muhammet oyundum< uyandım
-------------	---

10.5.I-İ HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI

Bu ünlü harflerin yazımda karıştırılması öğrencilerin daha çok dikkatsizliklerinden, gözden kaçırmalarından ve -i- sesinin noktasını unutmalarından meydana gelmektedir. Örneklerde şu şekilde görülür:

I-İ seslerinin karıştırılması	Kapının kılıdı< kapının kilidi. Sessız olun< sessiz olun. Gıtar çalyor musun? < gitar çalıyor musun bıçak< bıçak kiş mevsimi<kış mevsimi yaşndaym< yaşadayım hıkaye< hikaye benım< benim izgara< ızgara
-------------------------------	--

10.6.A-E HARFLERİNİN YAZMADA KARIŞTIRILMASI

Bu iki ünlü çok sık görülmemekle birlikte bazı kelimelerde görülür. Daha çok kök değişikliğinden dolayı ya da ünlü değişmesinden dolayı görülmektedir. Şu örneklerde görülür:

A-E yazım yanlışları	sena< sana bene<bana öğretman geldi< öğretmen geldi. merangoz< marangoz mühandes< mühendis Türkça< Türkçe gidacağım< gideceğim. matamatik< matematik bereber< beraber hayacanlı< heyecanlı veleybol< voleybol haraketli< hareketli çalışken< çalışan sinamaya< sinemaya ödevlarımı< ödevlerimi
----------------------	--

10.7.A- SESİNİN YAZILMAMASI

İki ünsüz harf istisnalar dışında Türkçede yan yana yazılmaz. Öğrenciler bu kuralı unuttuklarından ve yazı yazarken dikkatsiz davrandıklarından –a- ünlü harfini yazmadıkları görülüyor.

Örneklerle inceleyelim:

-A- sesi	kalbalık< kalabalık sbah< sabah istnbola< istanbul'a kalkcağım< kalkacağım arkdaşlarım< arkadaşlarım çalışcağım< çalışacağım alcağım< alacağım
----------	--

10.8. İ SESİNİN YAZILMAMASI

Hece kavramının tam kavranamamasından kaynaklanan ve başka yabancı dillerin etkisinden dolayı –İ- ünlü harfi yazılmadığı görülmektedir. Öğrencilerin ünsüz harflerin yazım kurallarını ünlü ve ünsüz harflerin yan yana yazılma kuralını tam kavrayamadıkları için bu yazım yanlışlarını yaptıkları görülmektedir.

Örneklerle inceleyelim:

-İ Sesi	bast< basit idlpte< idipte elmi< elimi istyorum< istiyorum Surydeyken< Suriyedeyken
---------	---

10.9.-I- SESİNİN YAZILMAMASI

Türkçede çok sık kullanılan ünlü harfler Arapçada daha az kullanıldığından öğrenciler yazmada yanlışlar yapmaktadırlar. Ünlü harfin yazılmaması veya yanlış yazılması başlıca sorunlardan biridir. Daha çok eylemlerde görülür. Türkçede haber kiplerinde bu yanlış daha çok görülür. Eylem kökü ile zaman eki arasındaki yardımcı ünlü genelde unutulur veya yazılmaz.

Örneklerle inceleyelim:

-I- Sesi	yaşndayım< yaşındayım kazanyoruz< kazanıyoruz. kilyorum< kılıyorum çalışıyorum< çalışıyorum. bakıyorum< bakıyorum
----------	---

ON BİRİNCİ BÖLÜM

11.EYLEM(FİİL) ÇEKİMLERİNDE ÜNLÜ HARFLERİN KARIŞTIRILMASI VEYA UNUTULMASI

-İ- sesinin şimdiki zamandaki yanlış yazımları

Öğrencilerin şimdiki zamanı kullanımda ünlü daralması kuralına tam olarak hakim olmadıklarında veya bu sesi yazarken unutmalarından kaynaklanmaktadır. Sık görülen yazma hatalarından biridir. Küçük ünlü uyumunda –e- sesinden sonra e/i ünlülerinden hangisinin önce geleceği kuralını kavrayamamış olmalarından kaynaklananlar da vardır. Bu kullanımda Arapçada ünsüz harflerin yan yana kullanma alışkanlığı yanlış yazımların sebeplerindedir. Bazı çekimli fiillerde ise kökte karışıklık yaşanmaktadır.

Örnek cümleler şunlardır:

İ sesi şimdiki zaman	Ali bize gelyor< Ali bize geliyor. Ben portkal yıyorum< ben portakal yiyorum. Babam eve geleyor< babam eve geliyor. Annemi seveyorum< annemi seviyorum Bisikletı sevyorum< bisikleti seviyorum. Okula gedeyorum< okula gidiyorum. Okula gidyorum<okula gidiyorum. Şiir yazyorum< şiir yazıyorum. Okula gıdıyorum< okula gidiyorum. Babamı seviyurum< babamı seviyorum. Kahve içyorum< kahve içiyorum. izleyorum< izliyorum. sevyorum< seviyorum. gediyorum< gidiyorum. siviyorum< seviyorum.
----------------------	--

-İ- Sesinin geniş zamandaki yazım yanlışları

Eylemlerde(fiillerde) görülen yazım hatalarının başlıcaları(i/e) seslerinin birbirine karıştırılmasından kaynaklanmış olabilir. Sık görülen yazma yanlışlarındandır. E-i ünlülerin birbirine karıştırılması sık görülür. Başlıca örnekleri inceleyelim:

İ sesi Geniş zaman	Ahmet bize gelir< Ahmet bize gelir. Biz okula giderez< biz okula gideriz. Annem ders çalışır< annem ders çalışır. Su verir mısın? < su verir misin? Çay bitir< çay biter. Meyve yener< meyve yenir. Annem kahve sevır< annem kahve sever. Çok sevenir< çok sevinir. Bebek süt içir< bebek süt içer. Türkçe öğrenir< Türkçe öğrenir. Yazmayı biler< yazmayı biler.
--------------------	---

-İ- Sesinin Gelecek zamandaki yazım yanlışları

Bu zamanda seyrek olarak görülen yazım yanlışları vardır. Eylem kökünde ve gelecek zaman ekinde yapılan hatalar görülüyor. Öğrencilerin ünlü daralmasını tam olarak kavrayamadıklarından yazım yanlışları yaptıkları görülüyor. Örneklerle inceleyelim:

İ sesi gelecek zaman	Akşam size geliceğim< akşam size geleceğim. Ahmet kitabı geterecek< Ahmet kitabı getirecek. Beni görünce sevinicek< beni görünce sevinecek.
----------------------	---

	Puanı görünce üzülicem< puanı görünce üzülecek. gidiceğim< gideceğim. İstanbul'a gidacağım< istanbul'a gideceğim. yeyeceğim< yiyeceğim. gedeceğim< gideceğim. gidiceğim< gideceğim.
--	--

-İ- Sesinin Görülen Geçmiş zamandaki yazım yanlışları

Fiil çekiminde görülen seyrek yazım yanlışlarından biridir. Aşağıdaki örneklerde inceleyelim:

İ sesi Görülen Geçmiş Zaman	Ben size geldem< ben size geldim. Okula geldim< okula geldim. Eve gitdem< eve gittim. Çay içtem< çay içtim. Ev gittem< eve gittim. yidim< yedim.
-----------------------------	---

-İ- Sesinin Duyulan Geçmiş zamandaki yazım yanlışları

Bu çekimde ise birkaç örnekte görülür. Bunlar:

İ sesi duyulan geçmiş zaman	Mehmet su içmeş< Mehmet su içmiş. Kardeşim çikolata yemeş< kardeşim çikolata yemiş..
-----------------------------	---

-I - Sesinin şimdiki zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Bu ünlü fiillerin çekiminde sıkça karşılaştığımız yazma sorunlarından biridir. Şu örneklerde rastlanır:

I sesi şimdiki zaman	Sana bakıyorum< sana bakıyorum Kapıyı kapatıyorum< kapıyı kapatıyorum. Kapıyı kapatıyorum< kapıyı kapatıyorum. Kerim ders çalışıyor< kerim ders çalışıyor. Kitabı açıyorum< kitabı açıyorum. Defteri açıyorum< defteri açıyorum.
----------------------	---

-I- Sesinin Gelecek zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Bu fiil çekiminde ise sık görülen yazma hataları görülür. Şu örneklerde görülür:

I sesi gelecek zaman	Ahmet bana bakacak< Ahmet bana bakacak. Ben okula koşacağım< ben okula bakacağım. Ben yatakta zıplayacağım< ben yatakta zıplayacağım.
----------------------	---

-I- Sesinin Görülen Geçmiş zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Örneklerde daha çok zaman ekinin ünlüsünün yazılmamasından kaynaklı yanlışlar görülür. Şu örneklerde görülür:

I sesi görülen geçmiş zaman	Kapıdan baktm< kapıdan baktım. Silgiyi attım< silgiyi attım. Pencereyi kapattm< pencereyi kapattım. Işığı kapadm< ışığı kapadım. Adımı yazdm< adımı yazdım.
-----------------------------	---

-I- Sesinin Duyulan Geçmiş zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Seyrek görülen yazma yanlışlarından biridir. Şu örneklerde rastlanır:

I sesi duyulan geçmiş zaman	Annem pencereden bakmuş< annem pencereden bakmış. Arkadaşım mektup yazmış< arkadaşım mektup yazmış. İp kopmuş< ip kopmuş.
-----------------------------	---

-U- Sesinin şimdiki zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Bu fiil çekiminde görülen yanlışlıklar daha çok şimdiki zaman ekinin yanındaki yardımcı ünlünün unutulmasından veya yanlış yazılmasından kaynaklanır. Sık görülen hatalardan biridir. Şu örnek cümlelerde görülür:

U sesi Şimdiki Zaman	Abim yolda koşyor< abim yolda koşuyor. Ben roman okyorum< ben roman okuyorum. Kardeşimin boyu uzıyor< kardeşimin boyu uzuyor. Saçlarım çok çabuk uzuyor< saçlarım çok uzuyor. oynuyacağım< oynayacağım.
----------------------	---

-U- Sesinin Görülen Geçmiş zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Bazı cümlelerde görülür. Örneklerle inceleyelim:

U sesi Görülen Geçmiş Zaman	Ayakkabılarımı evde unittim< ayakkabılarımı evde unuttum. Ankara'ya kadar koştık< Ankara'ya kadar koştuk.
-----------------------------	--

-U- Sesinin Geniş zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Fiil çekiminde geniş zaman ekinin ünlüsünün tam olarak kavranamamasından kaynaklanır. Şu örneklerde görülür:

U sesi Geniş Zaman	ölürm< ölürüm sular köpurur< sular köpürür. Rüzgar yaprakları uçurür< rüzgar yaprakları uçurur.
--------------------	--

-U- Sesinin Öğrenilen Geçmiş zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Bu zamandaki fiil çekiminde seyrek görülen yanlışlardandır. Şu örneklerde görülmektedir:

U Sesi Öğrenilen Geçmiş Zaman	Kuş kafesten uçmuş< kuş kafesten uçmuş. Babam uyumış< babam uyumuş. Leylekler güneye göçmüş< leylekler güneye gömüştü. Kardeşim uykudan uyanmış< kardeşim uykudan uyanmış.
-------------------------------	--

-Ü- Sesinin Şimdiki zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Bu zamandaki çekimlerde daha çok zaman ekinin yardımcı ünlüsünün unutulması veya yanlış yazımından kaynaklanmaktadır. Örneklerle inceleyelim:

Ü Sesi Şimdiki Zaman	Öğretmenim güzel gülüyor< öğretmenim güzel gülüyor. Bebek bana gülmsyor< bebek bana gülümsüyor. Dedemin elini öpyorm< dedemin elini öpüyorum. Çöpleri bahçeye dököyorum< çöpleri bahçeye döküyorum. yüzyorum< yüzüyorum.
----------------------	--

-Ü- Sesinin Geniş zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması

Bu çekimde zaman ekinin yanlış yazımından kaynaklı yanlışlar çok görülür. Şu örneklerde görülmektedir.

Ü Sesi Geniş Zaman	Aşçı yemeği götürör< aşçı yemeği götürür. Kardeşim düdüğü üfürir< kardeşim düdüğü üfürür. Pastayı bölür< pastayı böler. Güvercinleri uçurür< güvercinleri uçurur.
--------------------	---

-Ü- Sesinin Öğrenilen Geçmiş zamandaki yazım yanlışları veya yazımının unutulması.

Bu fiil çekiminde görülen yazım hataları daha çok eyleme eklenen şahıs eklerinin yanlış yazımından kaynaklanmaktadır. Şu cümlelerde görülür:

Ü Sesi Öğrenilen Geçmiş Zaman	Küçükken dedemin elini çok öpmişüm< küçükken dedemin elini çok öpmüşüm. Bu fotoğraflara çok gülmişler< bu fotoğraflara çok gülmüşler. Seni çok sevmişim< seni çok sevmişim.
-------------------------------	---

ON İKİNCİ BÖLÜM

12.TÜRKÇEDE DURUM(HAL) EKLERİNDEKİ YAZIM YANLIŞLARI

Yönelme Eki: bu ekte görülen yazım hataları durum eklerinin karıştırılması veya başka eklerin getirilmesinden kaynaklanır.

Örnekleri inceleyelim:

Yönelme Eki	Ben evde gidiyorum< ben eve gidiyorum. Biz okulda gidiyoruz< biz okula gidiyoruz. Arabada bakıyorum< arabaya bakıyorum. Tuvalette gittim< tuvalete gitim. Okulda gidiyorum< okula gidiyorum. Maç gidiyorum< maça gidiyorum.
-------------	--

Bulunma Eki: isimlere getirilen bulunma ekleri ile ayrılma ekleri birbirine karışmaktadır. Ayrıca Türkçenin dil bilgisi kurallarından olan ünsüz benzeşmesi kuralının tam olarak kavranmadığında bazı yazım yanlışları ortaya çıkmaktadır. Örneklerle inceleyelim:

Bulunma Eki	Ben evden oturuyorum< ben evde oturuyorum. Biz sınıfdan oturuyoruz< biz sınıfta oturuyoruz. Öğrenciler sınıfta oturuyorlar< öğrenciler sınıfta oturuyorlar.
-------------	---

	Kardeşimle aynı odata kalıyoruz< kardeşimle aynı odada kalıyoruz. Evde geliyorum<evden geliyorum.
--	---

Belirtme Eki: bu ek Arapça dil bilgisinde tam olarak karşılanamamaktadır. Dil yapılarının farklı olması ana nedendir. Öğrenciler küçük ünlü ve büyük ünlü uyumunu tam öğrenemediklerinde bu eki yanlış yazarlar. Çok sık karşılaşılan yazma yanlışlarından. Bazen nadir görülse de belirtme durum eki yerine yönelme durum ekinin kullanıldığı örneklerde görülür.

Belirtme Eki	Anneme özledim< Annemi özledim. Kapıya kapat< kapıyı kapat. Suyu bana ver< suyu bana ver. Kapıyı kapatır mısınız? < kapıyı kapatır mısınız? Telefonu masaya koy< telefonu masaya koy. Elmaya çok severim< elmayı çok severim. Erman'ı bekliyorum< Erman'ı bekliyorum. Çantayı ver< çantayı ver. Kuşu göster< kuşu göster.
--------------	---

Ayrılma Eki: Türkçedeki bu ekte görülen yazım hataları ünsüz benzeşmesindeki hatalardan kaynaklanmaktadır. Örneklerle inceleyelim:

Ayrılma Eki	Parkdan geliyorum< parktan geliyorum. Alışverişten geliyorum< alışverişten geliyorum. Sınıftan çıkıyoruz< sınıftan
-------------	--

	<p>çıkıyoruz.</p> <p>İkinci sokakdan sola dön < ikinci sokaktan sola dön.</p> <p>Köpekden korkuyorum< köpekten korkuyorum.</p>
--	--

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

13. ÜNSÜZ HARFLERİ YAZMADA VE TELAFFUZDA(SÖYLEME) YAŞADIKLARI SORUNLAR

B-P

Bu ünsüz harflerinin öğrenciler tarafından birbirine karıştırıldığı çok sık yanlışlar yaptığı gözlenmiştir. Arap alfabesinde –P- ünsüz harfinin olmaması yazmada ve söyleyişte harfin –B- ile karışmasına sebep olmaktadır. Osmanlı Türkçesine bu –P- sesi Fars alfabesinden girmiştir ve kullanılagelmiştir. Örneklerle inceleyelim. Çok seyrek görülen okuma yanlışlarından biri de –B- ünsüz harfi ile –D- ünsüzünün karıştırılmasıdır. Bitecek yerine ditecek şeklinde okunduğu görülür.

B-P Yanlışları	Batates< Patates bantolon< pantolon batlıcan< patlıcan bortakal< portakal elimi pıçak kesti< elimi bıçak kesti. kepap< kebab tob< top körepe< körebe biza< pizza ditecek< bitecek bört< dört istandul< istanbul
----------------	--

Ç-Ş

Bu iki ünsüzün telaffuzda karıştırıldığı görülmektedir. Yazmada görülen yanlışlar görülür. Arap alfabesinde –Ç- sessiz harfi yoktur bu yüzden karıştırılan sessiz harflerden biridir. Örneklerle inceleyelim:

Ç-Ş Yanlışları	Kapıyı aştım< kapıyı açtım. Karnım çok aş< karnım çok aç. Kuş havaya uştu< kuş havaya uçtu. açık< aşık
----------------	---

G-Ğ

Ünsüz harflerinin yazımda karıştırılması çok sık görülen yazma yanlışlarından biridir. Arap alfabesinde iki sesi tam karşılayan bir harf yoktur. Arapçadaki gayın(ğ) bu ünsüzleri tam karşılayamaz. Yumuşak g (ğ) harfi Arap kökenli öğrencilerin telaffuzda en çok zorlandıkları sessiz harflerin başında gelmektedir. Arapçadaki gibi yumuşak g (ğ) sesini gırtlaktan getirerek okumaktadırlar. Seslendirirken çok zorluk yaşıyorlar. Ayrıca g-ğ harflerini birbirlerinin yerine kullanmaktadırlar. Şu örneklerle inceleyelim:

G-Ğ Yanlışları	öğretmen<öğretmen fotoğraf çekme< fotoğraf çekme Ağaçlar yaprak döker< Ağaçlar yaprak döker. Ciger< Ciğer Uyğun degil< uygun değil. Hıçkırarak agladım< hıçkırarak ağladım.
----------------	--

C-J

Bu ünsüz harflerin karıştırılması telaffuzda(söyleyişte) sık karşılaşılan bir durumdur. Bu karışıklığın en önemli sebeplerinden biri ise Arap alfabesinde –J- ünsüz harfinin olmamasıdır. Söyleyişte çok sık karıştırılan yanlılardan biridir.

Örneklerle inceleyelim:

C-J Yanlışları	Benim cetonum var< benim jetonum var. Candarma< jandarma Cilet aldım< jilet aldım. Capon turistler< japon turistler. cet< jet saçıma cel sürdüm< saçıma jel sürdüm. cinnastik yapıyorum< jimnastik yapıyorum.
----------------	---

-L-

Bu harfi kelime ortasında veya kelime içinde büyük harf olarak yazdıkları görülür. Örneklerle inceleyelim:

L harfi	Ben geLdim< ben geldim. LaLe gelecek< Lale gelecek. Kapıyı kiLitLe< kapıyı kilitle Bu şafakLarda< bu şafaklarda Yüzen aL sancak< yüzen al sancak.
---------	---

M-N

Bu ünsüz harfleri daha çok telaffuzda birbirine karıştırırlar. Yazmada da karıştırılan seslerden biridir. Daha çok zaman eklerinden sonraki şahıs eklerinde birbirlerinin yerine yazıldıkları görülür.

Örneklerle inceleyelim:

M-N Yanlışları	Size geldin< size geldim. Siz bize geldimiz< siz bize geldiniz. Ben sabah Adana'ya gittin< ben sabah Adana'ya gittim.
----------------	--

S-Ş

Bu iki ünsüz harf birbirine çok karışmaktadır. Öğrencilerin dikkatsizlikleri ana sebeptir. Yazmada sık rastlanan yanlışlıklardandır. Okuyuşta da karıştırılmaktadır. Örneklerle inceleyelim:

S-Ş seslerinin karıştırılması	Şalınca kurdum< salınca kurdum. Montu aşkıya as< montu askıya as. Şaçlarımı yıkadım< Saçlarımı yıkadım. Manavdan seftali aldım< manavdan şeftali aldım. Bu şehir çok büyük< bu şehir çok büyük. Soför kim< Şoför kim?
-------------------------------	---

V-F Harflerinin Karıştırılması

Nadir görülen yazma hatalarındandır. Ağızda diş-dudak ünsüzlerinin çıkışından kaynaklı karıştırıldığı düşünülmektedir.

Şu örneklerde çok sık görülür:

V-F sesleri	telefizyon< televizyon telfizyon< televizyon tilvizyon< televizyon telfiziyon< televizyon
-------------	--

-L Harfi Yazım Yanlışları

Bu ünsüz harfin yazımı kelime içinde büyük harflerin yazımı ile karıştırılmaktadır. Ayrıca yabancı dillerden gelen sözcüklerin yazımında sıkıntılar görülmektedir.

şu örneklerde rastlanır:

-L- Harfi	basketball< basketbol vollybol< voleybol kakacağım< kalkacağım AbduLLah< Abdullah izLeceğim< izleyeceğim atLayorum< athyorum
-----------	---

-Y- Harfinin yazılmaması

Bu ünsüz harf daha çok eylem kökleri ile gelecek zaman ekinin arasına konan yardımcı ses(kaynaştırma) harfinin unutulmasından kaynaklanmaktadır. Yardımcı ses ile birlikte ekin ünlü harfinin de yazılmadığı görülür.

Örneklere inceleyelim:

Y harfi	oynacağım< oynayacağım oynacığız< oynayacağız oyucağım< uyuyacağım izleceğim< izleyeceğim
---------	--

-T- Harfinin Yazımı

Öğrencilerin bu harfi sözcüklerde büyük yazdıkları görülmektedir. Yazmadaki dikkatsizliklerden kaynaklanmaktadır. Büyük harfi kelimenin genellikle ortasında kullandıkları görülür.

Örneklerle inceleyelim:

T sesi	HaTayda< Hatay'da sınıfTayım< sınıftayım. ÖğreTmen< öğretmen
--------	--

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

14.YAZMA VE TELAFFUZ YANLIŞLARINI DÜZELTME VE İYİLEŞTİRME ÖNERİLERİ

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde en fazla sorun yaşanan dil becerisi yazma becerisidir. Yazma alanında bu sorunların daha kolay atlatılması için bazı önerilerimiz vardır. Yazma ve telaffuz sıkıntısını öğrencilerin daha iyi kavramaları için Türkçe öğreticilerine büyük bir görev düşmektedir. Türkçe öğreticilerinin yazma becerisinin önemini farkında olmaları gerekmektedir. Yazma ve telaffuz önerilerini maddeler halinde sıralayalım:

- En temel sorun alfabede karşılaşılan sorundur. Alfabe öğretilirken bol bol telaffuz ve yazma çalışması yaptırılmalıdır. Suriyeli öğrencilerin Arap alfabesine göre düşünerek yaptıkları hatalar vardır. Türkçede Latin kökenli alfabe kullanılmaktadır. Latin alfabesinde ünlü harfler sekiz işaretle gösterilmektedir. Ünlü harflerin telaffuzu ve yazımı öğrencilere iyi öğretilmelidir.
- Arap alfabesi ile Latin alfabesinin farkları iyi bilinmelidir.
- ‘A ve e’ , ‘ı ve i’ , ‘o ve u’ , ‘ö ve ü’ sesli harflerin üzerinde çok yazma çalışması yaptırılarak bu ünlü harflerin birbirine karıştırılması engellenmelidir.
- Türkçe öğreticilerinin iyi bir gözlemci olması gerekir. Her öğrenciyle bireysel olarak ilgilenilmesi gerekir.
- Türkçe öğreticilerinin ders anında karşılaşılan sorunlarda dikkatli olmaları gerekir.
- Öğrencilerin Türkçe öğreticileri tarafından iyi tanınması birebir öğrenci ile ilgilenmesi yazmanın gelişmesi için avantaj sağlar.

- Öğrencilerin yazma seviyelerinin Türkçe öğreticileri tarafından günü gününe takip edilmesi gerekir. Öğrencinin hangi yazma sorunları var bunlar iyi tespit edilmeli.
- Yazma tekniklerinin derslerde uygulanması gerekir. Her hafta iki ders saatinde öğrencilere onar dakika yazma çalışması yaptırılmalıdır.
- Yazma çalışmalarında öğrencilerin ilgisini çeken kelimeler, cümleler kullanılmalıdır.
- Yapılan yazma ve telaffuz yanlışları sabırla düzeltilmeli ve dönüt anında verilmelidir.
- Somut örnekler üzerinde yazma çalışması yaptırılmalıdır.
- Derslerde resim, tablo, harita, kelime tamamlama çalışmaları yaptırılmalıdır.
- Kolaydan zora, bilinenden bilinmeyene doğru gidilmelidir.
- Yazma çalışmalarında öğrencilerin seviyesine uygun geri dönüt verilmelidir.
- Yazma çalışmaları yaptırılırken günlük hayatla ilişkili kelimeler, cümleler seçilmelidir.
- Dil bilgisi kuralları teorik ve uygulamalı olarak bir arada verilmelidir.
- Yazma ve telaffuzda öğrencilerin kendine olan güvenleri çok sayıda uygulama yaptırılarak kazandırılmış olmalıdır.
- Türkçe öğreticileri öğrencilere yaşayan günümüz Türkçesini telaffuz, vurgu ve tonlamaya uygun olarak öğretmeleri gerekmektedir.

SONUÇ

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen Arap kökenli öğrencilerin yazma alanında yaşadıkları temel sorunları tespit etmeye çalıştım. Yazma öğrencilerin temel yeterlilik alanlarından biridir. Özellikle sesli harflerin öğrenciler tarafından yanlış yazıldığı gözlemlenmiştir. Sesli harfler telaffuz esnasında çıkış yerine göre öğrenciler tarafından seslendirilirken güçlüklerle karşılaşmaktadır. Yazma sorunları yabancı dil öğretiminde önem arz etmektedir. Temel dil seviyesinden itibaren Türkçe öğreticilerinin yazmaya önem vermeleri dil öğretiminde yazma yanlışlarını alt seviyelere kadar indirebilmektedir.

Öğrencilerin sessiz harflerde de yanlışlar yaptıkları gözlenmektedir. Sessiz harflerde yapılan hatalar sesli harflerdeki yazım yanlışlarına göre daha az görülmektedir. Çok fazla olmasa da sessiz harflerdeki hatalar da göze çarpmaktadır.

Çözüm önerileri tezimizin sonunda maddeler halinde verilmiştir. Türkçe öğreticileri bu çalışmamızdan yararlanarak Türkçe öğretirken hangi yazma sorunlarıyla karşı karşıya gelebilecekleri hakkında önceden bilgi sahibi olabilmekteledir.

Türkçe günden güne önemi hızla artan bir dildir. Dünyada binlerce, milyonlarca konuşuru olan bir dildir. Türkçe sevdalıları, Türkçe öğreticileri Türkçeyi en iyi nasıl öğretebilirim diye düşünmeleri gerekir. . Diline sahip çıkan insan vatanına, yurduna, milletine sahip çıkar. Bizler de bilinçli birer vatandaş olarak Türkçe öğrenmek isteyen yabancı uyruklu öğrencilere Türkçe öğretirken en iyi nasıl faydalı olunur bunu bilmemiz gerekmektedir.

Bu tezimizde Ana dili Arapça olan öğrencilerin Türkçe öğrenirken yazıda ve söylenişte yaptıkları en belirgin yanlışları tespit etmeye çalıştık. Türkçedeki ünlülerin ve ünsüzlerin yazım hatalarını belirledik. Bu tez ana sorunların farkına varılıp nasıl düzeltilebileceği üzerine yapılmış bir çalışmadır.

KAYNAKÇA

Aksan, Doğan (2007), Her Yönuyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim), Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.

Caferoğlu, Ahmet(1958), Türk Dili Tarihi 1, Ankara, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Caferoğlu, Ahmet(1984), Türk Dili Tarihi II, Ankara, Altınordu Yayınları.

Çakır, İsmail: ‘Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur?’ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, sayı:28, yıl:2010, sayfa:167-167.

Ergin, Muharrem(1998), Türk Dili, Bayrak Yayınları.

Ercilasun, Ahmet Bican(2004), Başlangıcından Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi, Ankara, Akçağ Yayınları.

Eren, Hasan(1998) Türklük Bilimi Sözlüğü I. Yabancı Türkologlar, Ankara, TDK.

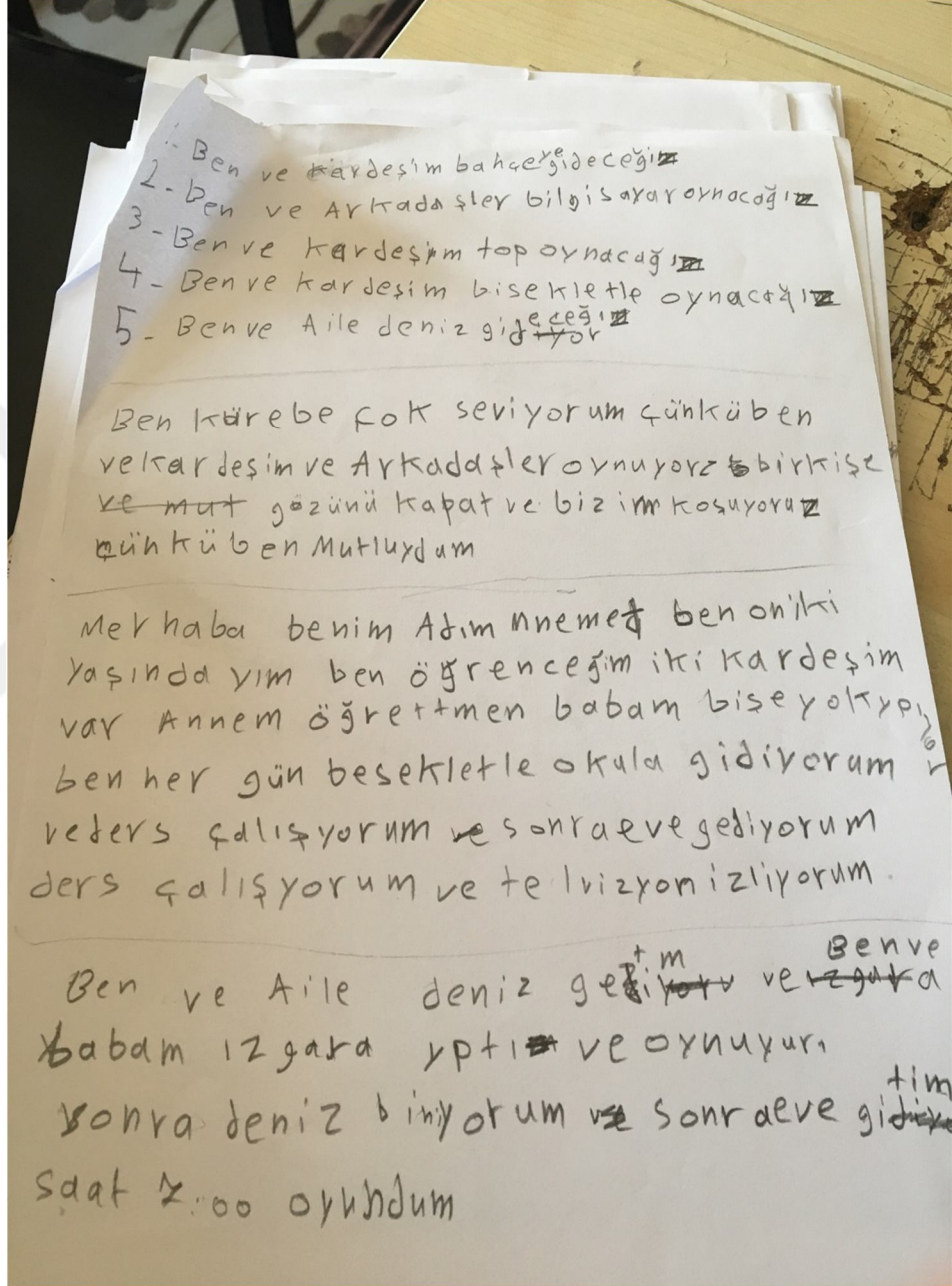
- Güneş, Firdevs(2013) Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller, Ankara, Pegem Akademi Yayınları.

Kaplan, Mehmet(1982), Kültür ve Dil, İstanbul, Dergah Yayınları

- (Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçeve Metni, 2013)

(<https://www.dersturkce.net>)

EKLER

Şekil 1

Türkçe DOKS

(-) → me / up
menfi

Ban gitmişim	Ban içmemişim	Ban gitmiş miyim
San gitmişsin	San içmemişsin	San gitmiş misin
O gitmiş	O içmemiş	O gitmiş mi?
Biz gitmişiz	Biz içmemişiz	Biz gitmiş miyiz
Siz gitmişsiniz	Siz içmemişsiniz	Siz gitmiş misiniz
Onlar gitmişler	Onlar içmemişler	Onlar gitmişler mi?

Ban almamış mıyım

San almamış mısın

O almamış mı?

Biz almamış mıyız

Siz almamış mısınız

Onlar almamış ~~lar~~ almı

Şekil 2

Mevsimplere göre giyilecek elbiselere örnek yazınız? (10 Puan)

YAZ	KIŞ
şapka	mant
terlik	kazak
tişört	bantalon
şört	kış ayakkabısı
gömlek	şapka

Aşağıdaki boşluklara evcil hayvanların adlarını yazınız? (8 Puan)

*Büyükbaş hayvanlar... öküz inek

Şekil 3

deriz. nastalandığında 029,17 deriz.

deriz.

EÇMİŞ FORMU

	Beser Alhasen
	Rehanlıda
	halıpta
	baba mühendis
	7 kişi var
	8 sınıf olacak
	futbol oynamak seviyoruz
	ben 2014 türkey geldi
	Türkey gök sevdiniz insanlar
iz?	Yok gök basit

Küştüner
günü

Tİ.
TROL EDİNİZ.

Şekil 4

İŞ FORMU

Mohamed har movş
ön Dört
İDle b te
tel Foncu
6 kişi var
Dökyzncü olacağım
top oyun yorum
Bis yel önce gel dim
Evetsev; yorum ç önlü işle
Gerayz

Şekil 5

1) Hafta sonu ne yapacaksın C yaparsın C En az 5 cümle

Ben sonu haftaya Topoju yacağım

Ben ve kardeşimiz sonra eve

gitacağım banyo yapacağım sonra

yemekli yiyeceğim sonra ders çalış

cağım sonra oyun oynayacağım

2) Ben top oyun seviyorum çünkü yardımlar
var ve çok mutlu oluyoruz ve en özel
kazanıyoruz bu yüzden bu
oyun seviyorum çok güzel
bir oyun dir.

Benim adım mohamedharmos Ben ön
dört yaşındayım Ben üç kardeşim var
Ben oryent okul çalışıyorum
çok güzel bir okul ve
öğretmenler çok bast ders
veriyoruz

Şekil 6

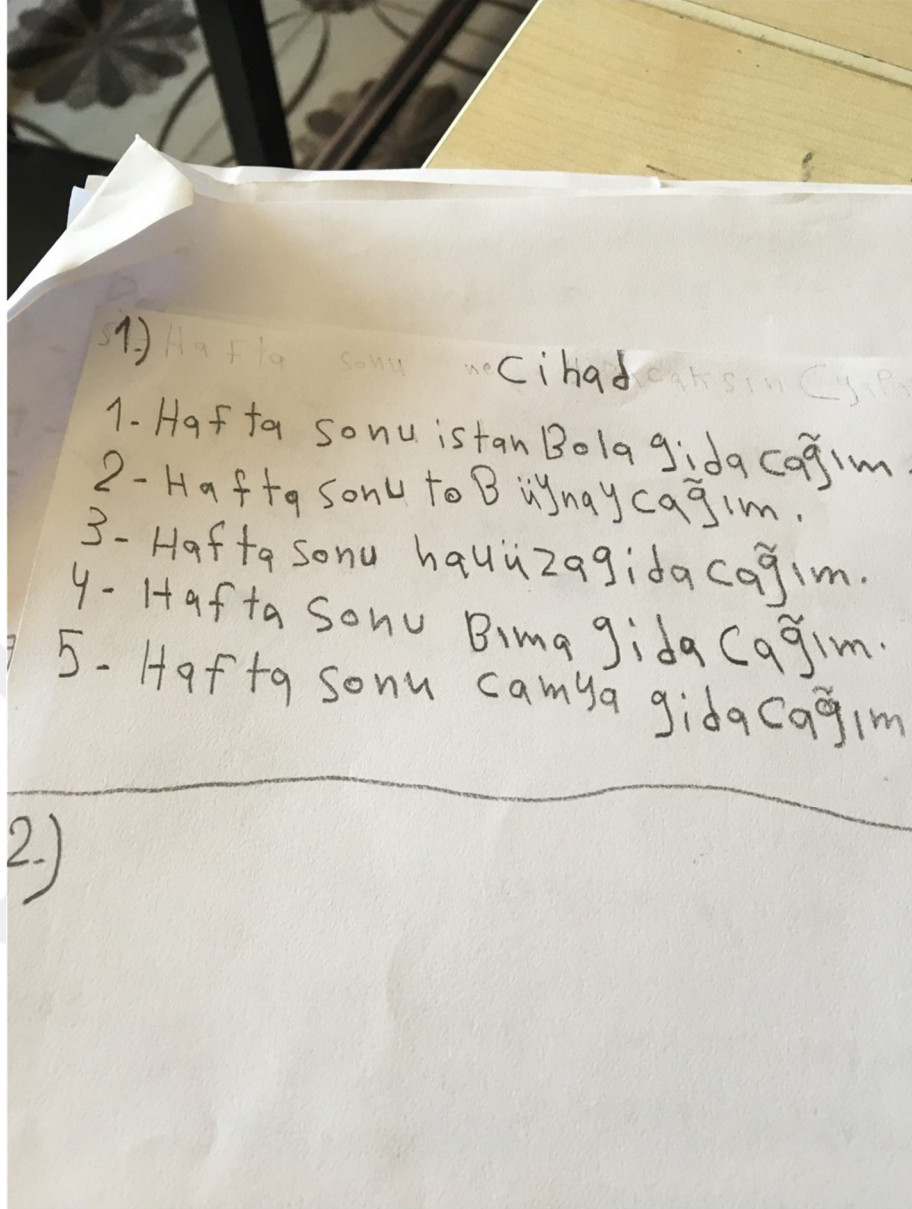
Muhammed Samme

1) - Okul bctektan sonra eve gidiyorum yemek yiyorum
- namaz kılıyorum sonra arkadaş larım beraber to oyniso
- bctektan sonra eve gidiyorum ödev yapıyorum ve
- televizyon izliyorum sonra kuran okuyorum
- Saat 10.00 hikaye okuyorum Saat 11.00 uyuyorum

2) Benim Adım muhammed Ben voleybol çok seviyorum
- Çünkü Arkadaş larım beraber oynuyoruz
- ve basketbol seviyorum
-

3) Benim Adım muhammed Ben dört yaşındayım
bört kardeşim var Babam Şöför tır
Annem evhanımı Ben orjento kul galışı
Ben veyhanlı da yaşıyorum

Şekil 7

Şekil 8

Mohamed Bitar

- Ben hafta sonu Aykem benimle istinbolu gidi
ve deniz girmek istiyorum çünkü yüzmek çok seviyorum
ve iki gün sonra Reyhanlıya dünyaya gelen arkadaşları
top oynamak istiyorum ve Bliz isimli gizlilik istiyorum
sonra akrabaya gitmek istiyorum çünkü onu çok seviyorum

Ben basketbol çok seviyorum çünkü çok hareketli

Merhaba benim adım Mohamed Ben Reyhanlıda yaşıyorum
Ben iki kardeşim var Ben oryente

Şekil 9

ben okumamışın
san okumamışın
o okumamış
biz okumadık
siz okumuyunuz
onlar okumamışlar
okumadık

Şekil 10

kullanmayınız. Salon görevlilerine

1. Uygun mesleği yazınız.

demir has

Tamirci bal

RESİM res

Mekân tar

Şekil 11

Ahmet öğleye kadar Ayşe'ye
Her sabah okula kadar yürüyüp
sabahatar akşama kadar,
Antakya geyorum.
öğleye kadar, Val.
İstanbuldan, Sakarya'ya kadar
yürüyorum. Sabhtaan. kaşama
kadar. Buysada geziy. olum.
Annem, akşam, kadar, evi temizli
otabüslergece. on itkiye kadar çalışıyor
Fatma her gün evden okula kadar yürüyor
Eşim kahvaltayı adama kadar, getiriyor
Ahmet her öğün tavağınadaki yekeleri

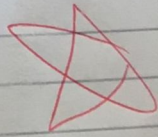
Şekil 12

1	Bu Güh	En	şgük
2	Kış mevsim	En	şgük
3	ömer	En	kısa
4	kerem	En	uzun
5	Zeyn	En	zayıf
6	subi	En	şefman
7	Surye	En	güzel
8	Turkiye	En	büyük
9	Bu Telifon	En	Yeni
10	düner	En	Lezetli
11	Mustaf	En	falışkan
	Abdola Abdola		Tembel
12	Sınıfınız	En	şa güzel

Şekil 13

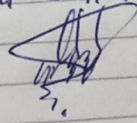
Kıs daha

1	Mstafa	Zeynben	daha	çalışkan
2	ilkbahar	KİŞ ben	daha	güzel
3	Babam	Ben den	daha	büyük
4	ömer	Karm den	daha	kısa
5	Zeyn	Subi den	daha	Zayıf
5	istanbul	Ankara	daha	Kalabalık
	Uşak	Aaraba dan	daha	hızlı
	Orakçı	Hızayrandan	daha	Soğuk
	Suriye	Türkiyeden	daha	güzel
	Kram	ömer den	daha	uzun
	Türkiye	Suriyeden	daha	büyük
	istanbul	Suryidan	daha	büyük

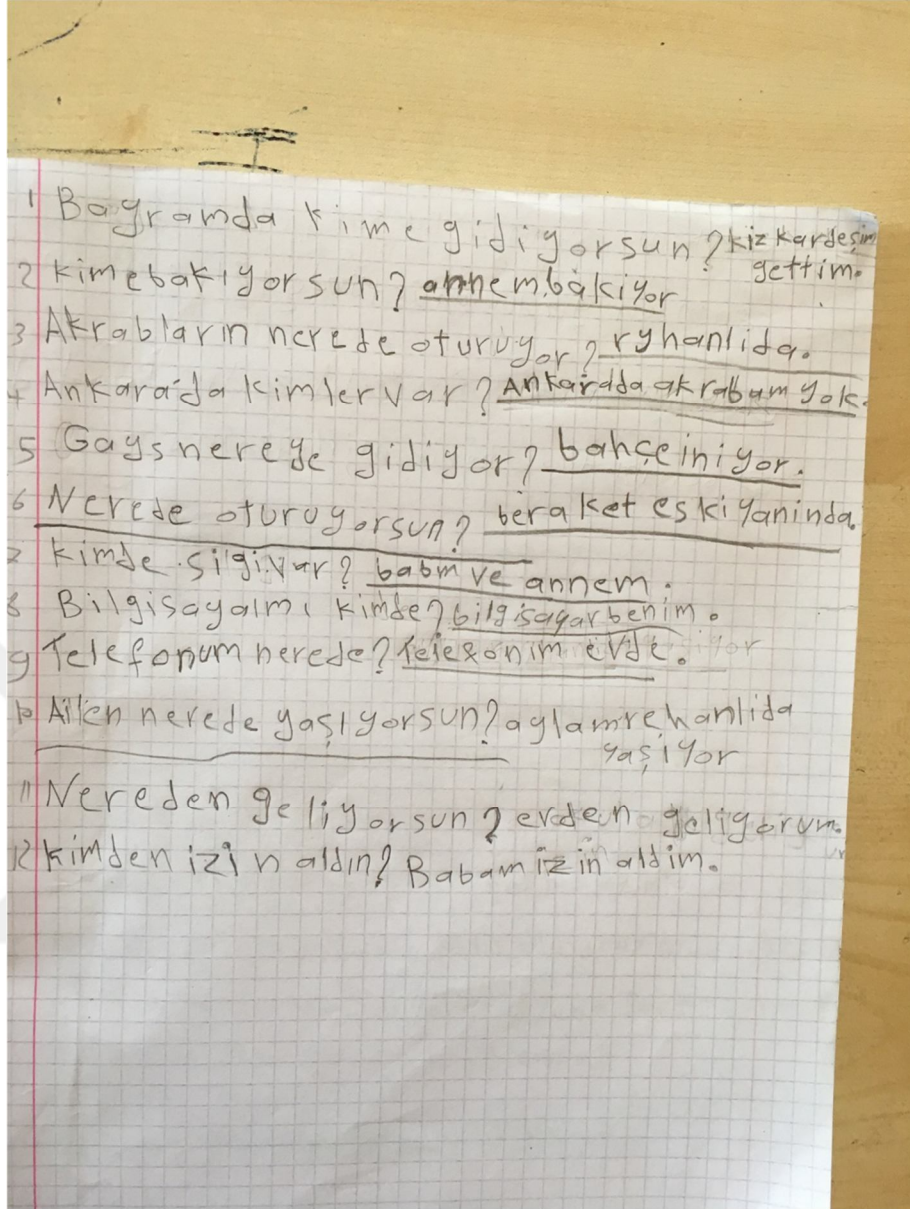

Şekil 14

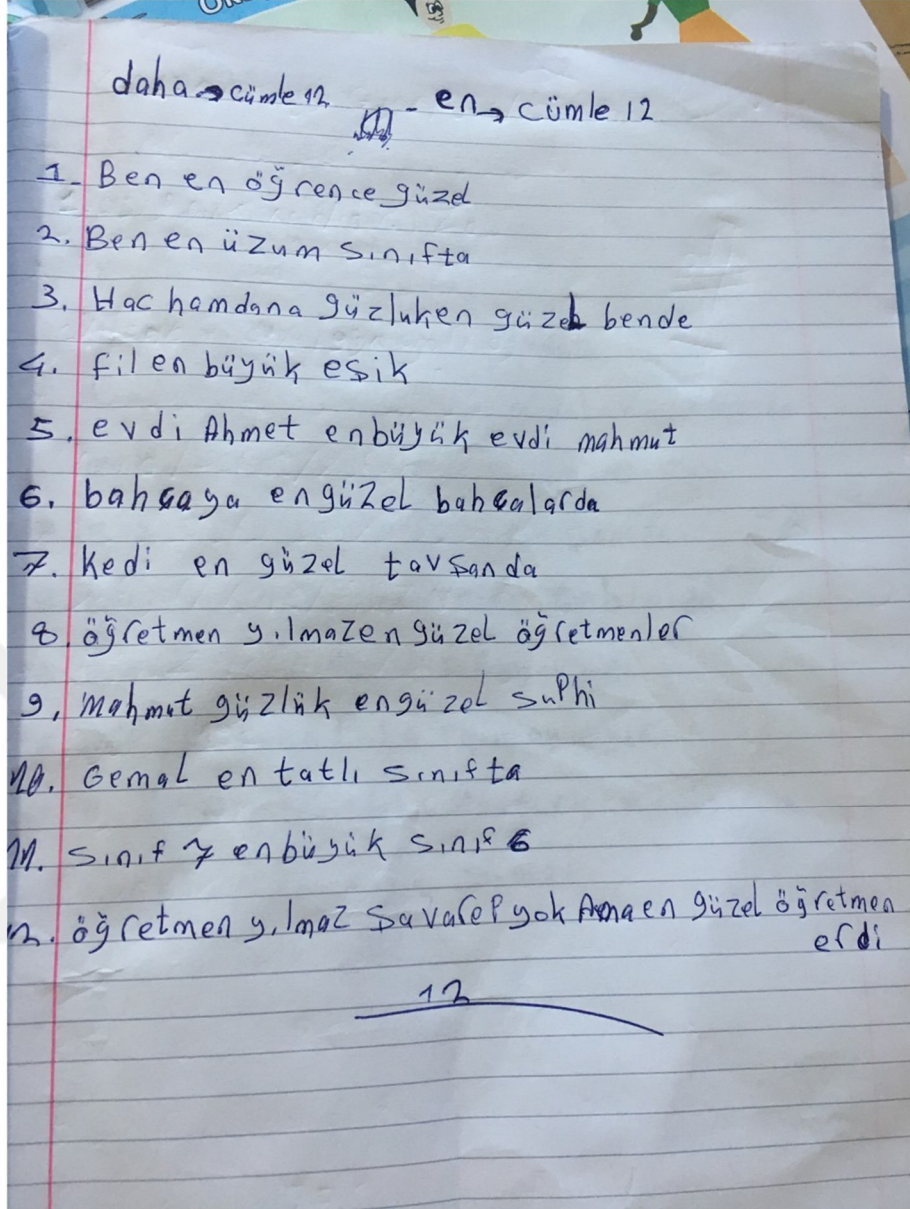
1. tavşan daha hızlı inek
2. Zülfara daha uzun esik
3. Ben daha büyük Zen
4. Hakan daha beyaz Abdulahmet
5. ~~Hakan~~ Hakan 16 yaşındayım daha büyük Bende
6. Mehmet daha bende Resim çizyo
7. Sabah daha soğuk akşamda
8. tumber daha bafa alda cebinida
9. Ömer daha güzel top oynuyor
10. Beşşar daha top çikin oynuyor.
11. Ben Ardügan daha Atatürk seviyorum
12. Hachamdanda daha salak

Şekil 15

Şekil 16

Şekil 17

ÖZGEÇMİŞ

Yılmaz Çelik, 1991 yılında Sakarya ilinin Geyve ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Geyve’de tamamladıktan sonra 2010 yılında Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne başladı. Yüksek öğrenimini 2014 yılında tamamladı. 2015 yılında Uludağ Üniversitesinde pedagojik formasyonunu tamamladı. 2016 yılının sonunda Milli Eğitim Bakanlığı ve Avrupa Birliğinin ortak projesi olan PICTES(Suriyeli Öğrencilerin Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonu) projesinde Türkçe Eğitici olarak görev aldı. Aynı yıl Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı alanında Yüksek Lisans eğitimine başladı. 2018 yılından itibaren Van ilinin Çaldıran ilçesinde Zahide Mehmet Salih Tamince Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yapmaktadır.
